

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČIČEVA ULICA 6 — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26 — Izbija vsak dan opoldne — Mesečno naročnina 11.— R.
IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglaševanje in krajevne Italije in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
Računi pri poštno čekovnem zvevodu: Ljubljana št. 10-361
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Il nemico ha iniziato l'attacco contro la Sicilia

Le Forze Armate alleate contrastano l'azione avversaria

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data di 10. Luglio il seguente bollettino di guerra No 1141:

In nemico ha iniziato questa notte, con l'appoggio di poderose formazioni navali ed aeree et con lancio di reparti paracadutisti, l'attacco contro la Sicilia.

Le forze armate alleate contrastano decisamente l'azione avversaria: combattimenti sono in corso lungo la costa costiera sudorientale.

Durante le azioni effettuate ieri dalla aviazione su centri della Sicilia, le artiglierie italiane e germaniche distruggevano ventidue velivoli dei quali quindici a Porto Empedocle; altri undici apparecchi venivano abbattuti dai cacciatori tedeschi.

Nelle acque della Tunisia nostri aerosiluranti hanno colpito e gravemente danneggiato tre piroscafi di complessive ventimila tonnellate.

Gli aerosiluranti che hanno colpito i piroscafi nella azione segnalata nel Bollettino odierno erano condotti dai seguenti piloti: Tenente Pagliaruso Vasco da Barbarano (Vicenza), sottotenente Degli Angeli Carlo di Cesena (Forlì), sottotenente Avantiini Giampiero da Formia, sergente maggiore Guerra Aldo da Padova, sergente Scagliarini Guido da Finale Emilia, sergente Gineprari Radames da Perugia.

I velivoli abbattuti dalle artiglierie contrarie sono precipitati nelle seguenti località:

calita; quindici a Porto Empedocle, due a Trapani, due a Sciacca, uno a Villa Oliva (Siracusa), uno ad Aragona (Agrigento), uno a Falconara (Caltanissetta). Alcuni equipaggi sono stati catturati.

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data di 11. Luglio il seguente bollettino No 1142:

Un'accanita battaglia è in atto lungo la fascia costiera della Sicilia sud orientale dove le truppe italiane e germaniche impegnano energicamente le forze avversarie sbarcate e ne contengono validamente la pressione.

Intensa l'attività delle opposte aviazioni. I cacciatori dell'asse hanno abbattuto 22 velivoli, le batterie contraeree 9. Nostre formazioni aerosiluranti portatesi ripetutamente all'attacco di convogli nemici, colavano a picco due piroscafi nemici per 13.000 tonnellate complessive ed una nave di tipo imprecisato; danneggiavano inoltre gravemente due incrociatori e numerosi altri mercantili, parecchi dei quali si incendiavano. Un incrociatore leggero, sette navi da trasporto di grosso e medio tonnellaggio e molti mezzi da sbarco venivano ripetutamente colpiti dall'aviazione germanica così da farne ritenere sicuro il successivo affondamento.

Sovražnik je začel napadati Sicilijo

Zavezniške sile se odločno upirajo sovražnemu pritisku

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 10. julija naslednje 1141. vojno poročilo:

V pretekli noči je sovražnik začel ob podpori močnih pomorskih in letalskih odredov ter s spuščanjem padalskih odredov napad proti Siciliji. Zavezniške oborožene sile se odločno upirajo sovražni akciji; boji so v teku vzdolž južno-vzhodnega obalnega pasu.

Med akcijami, ki jih je večer letalstvo izvršilo nad središči na Siciliji, je italijansko in nemško topništvo uničilo 22 letal, od teh 15 v Portu Empedocle; nadaljnjih 11 letal so sestrelili nemški lovci.

V tuniških vodah so naša torpedna letala zadela in težko poškodovala tri parnike, skupno 29.000 ton.

Torpedna letala, ki so zadela parnike pri podjetju, javljenem v današnjem poročilu, so vodili piloti: poročnik Pagliaruso Vasco iz Barbarana (Vicenza), podporočnik Degli Angeli Carlo iz Cesene (Forlì), podporočnik Avantiini Giampiero iz Formije, višji narednik Guerra Aldo iz Padove, narednik Scigliarini Guido iz Finale (Emilia), narednik Gineprari Radames iz Perugia.

Letala, ki jih je sestrelilo protiletalsko

topništvo, so se zrušila v naslednjih krajih: 15 v Portu Empedocle, 2 v Trapaniju, 2 v Sciacci, 1 v Villi Olivi (Siracusa), 1 v Aragoni (Agrigento), 1 v Falconari (Caltanissetta); nekoliko posadk je bilo ujetih.

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil dne 11. julija 1142. vojno poročilo: Srdita bitka je v teku vzdolž obalnega pasu južnovzhodne Sicilije, kjer se italijanske in nemške čete odločno bore z izkrcanimi sovražnimi silami in hrabro zadržujejo njihov pritisk.

Zivahno delovanje obojestranskega letalstva. Lovci Osi so sestrelili 22 letal, protiletalske baterije pa 9.

Formacije naših torpednih letal, ki so se ponovno podale v napad na sovražne konvoje so potopile dva sovražna parnika s skupno 13.000 tonami in eno ladjo nedoločenega tipa; poškodovala so poleg tega težko dve križarki in številne druge trgovske ladje, izmed katerih se jih je več vnelo. Ena lahka križarka, 7 transportnih ladij velike in srednje tonaže in mnogo izkrcevalnih ladij je bilo ponovno zadetih od nemškega letalstva, tako da je mogoče s sigurnostjo računati z njihovo poznejšo potopitvijo.

Neomajna vera v zmago

Spontane manifestacije po vsej Italiji dokumentirajo gorečo fašistično vero v usodo domovine

Firenze, 12. jul. s. Sinoči so bila v vseh fašističnih rajonskih skupinah v mestu mogočna zborovanja, katerih so se udeležile strnjene množice Crnih srajc in prebivalstva. Na zborovanjih so govorili razni tovariši, ki so v svojem govoru vzbudili mogočne manifestacije goreče fašistične vere in prepričanosti v zmago. Po zborovanjih so udeleženci toplo vzklicali hrabrim Oboroženim silam. Kralju in Cesarju ter Duceju.

Milano, 12. jul. s. Da odgovor ljudstva na sedanje zgodovinske dogodke ni samo retorično izpričanje, temveč otipljiva stvarnost vere, so večer pokazala zborovanja. ki so bila brez priprave in poziva v vseh 28 fašističnih rajonskih skupinah v mestu. Povsod so to bila zborovanja z množicami fašistov in delovnega ljudstva, moč in žena, mladih in starih, med katerimi so padale v oči sivozelene uniforme vojakov in legionarjev. Na zborovanjih so tovariši stare garde, oficirji, pohabljeni in odlikovani po pozdravu Duceja govorili o sedanjem položaju. To so bila zborovanja v najčistejših navdušenjih, ki so znova potrdila trdnost našega ljudstva v vztrajanju in njegova vzajemnost z bojevniki, ki se borijo in branijo tla domovine. S svojimi sodelavci se je Zvezni tajnik udeležil zborovanja skupine »D'Annunzio«, kjer je njegova vzpodbudna beseda izražajoča čustva fašistov in vsega milanskega naroda odmevala v dušah množice, ki je povsod s svojimi vzkliki Oboroženim silam in domovini izpričala prepričanje v zmago.

Neapelj, 11. jul. s. V fašističnih rajonskih skupinah so zbrani fašisti in narod znova potrdili svojo železno voljo do odpora in neomajno vero v zmago. Govorili so tovariši stare garde in povratniki s front, ki so govorili množicam o bitki na Siciliji. Povsod so nastale mogočne manifestacije italijanstva, fašistične vere, predanosti in hvalečnosti Duceju. Po zborovanjih je ljudstvo defiliralo po cestah in vzklicalo Kralju in Cesarju. Duceju in slavnim Oboroženim silam Osi.

Bologna, 12. jul. s. V vseh sedežih rajonskih skupin so bila sinoči mogočna zborovanja fašistov, na katerih so govorili razni govorniki, med njimi prefekt, ki se je udeležil zborovanja rajonske skupine »Nannini«, in zvezni tajnik, ki je govoril na zborovanju rajonske skupine »Cavadone«, izpričujoč odlično voljo po borbi in vztrajanju Crnih srajc 10. legije, ki je pripravljena dati vse za dosego zmage. Mogočna zborovanja so rodila tople manifestacije za Duceja in hrabre Oborožene sile.

Turin, 12. jul. s. Sinoči je mogočna množica naroda v gostem spredu odšla z raznih mestnih rajonskih skupin ter se zbrala na trgu Carla Alberta pred Liktoriskim domom. Zvezni tajnik je množici ljudstva govoril in povečevalno žilavo voljo Turincev, ki so kakor vedno zvesti svojim bojnim tradicijam in dokazujejo, da so s srcem z našimi junaškimi bojevniki, ki na Siciliji branijo sveta tla domovine. Mogočna množica je nato odšla pred palačo prefekture, kjer je govoril prefekt in je vzbudil mogočne manifestacije za Kralja, domovino in Duceja. Brzojavke so bile poslane Duceju in tajniku Stranke.

Besede podtajnika so navzoči sprejeli z živahnim odobravanjem. Manifestacija se je zaključila s pozdravom Duceju, ki ga je odredil Zvezni Tajnik.

Dvanajst točk

ki jasno izpričujejo usodo Italije, če bi zmagali Anglosasi

Rim, 11. jul. s. Vsak dan, ki mine, se pridružijo nove listine, katere odkrivajo, kakšne bi bile resnične namere Anglo-američanov, če bi jim uspelo zmagati v tej vomi ali odstraniti Italijo iz konflikta. Svarilne besede Duceja, da bi nam sovražniki pustili samo oči za jokanje, če bi morala Italija kapitulirati, se vsak dan znova dokazujejo po naznanilih, ki so bolj ali manj pristojna v listih in obzornikih v Angliji in Ameriki, ki zlasti v sedanjih okoliščinah lepih iluzij odkrivajo brez zadržka svoje prave namere, svoje tajnosti in prikrita čustva. Izplača se, ne da bi Italijanom povedali kaj novega, temveč saj na, da bi jim predložili dokument, ki naj ga imajo vedno pred očmi, navesti 12 točk pogojev, ki bi jih angloameriški imperializem rad vsilil premagani Italiji. To je 12 točk, katere je ta ali oni poluradni zastopnik priložnostno že omenil, katere pa sovražna propaganda zdaj predlaga italijanskemu narodu kot račun, ki se mora takoj saldirati. Pogoji bi bili naslednji:

1. Izročitev mornarice in letalstva.
2. Odprava kovinskih, železnih in strojnih industrij.
3. Zmanjšanje vojske na skromne efektivne policeje za vzdrževanje notranjega reda ob izključitvi ofenzivnega orožja, to je strojne, topov, tankov.
4. Odstopitev Pantellerije, Tobruka, Maddalene in drugih strateških oporišč Angliji.
5. Odstopitev Istrije s pomorskih oporiščem Polo in Triestejem Jugoslaviji z mejami ob Isonzu.
6. Odstopitev raznih otokov Jonskega in Egejskega morja Grčiji.
7. Odpuvitev Italije kolonialnemu imperiju z Libijo vred.
8. Izbris Italije iz vrst velesil.
9. Vojaška zasedba italijanskega ozemlja za nedolčen čas.
10. Zatrje žitarstva in omejitve poljedelstva na pridelovanje zelenjave.
11. Razpustitev mnogih univerz.
12. Odprava klasičnega pouka, da se ne bi mladina navdihovala ob zgodovinskih veličini Rim in omejitve pouka na šole pšklicne vrste.

Ta seznam, ki prizadeva vse ustanove, razrede in udeleženstva Italijanskega naroda z namero, da bi bila država brez upanja ponižana in brez rešitve zasuznjena, kaže, kakšno je sovraštvo Anglosasov do italijanskega rodu in kakšen je duh neusmiljenega maščevanja do tega naroda, ki je samo tega kriv, da je skušal prisvojiti si mesto na svetu, ki je vredno njegovih žrtev in njegovih sposobnosti.

Neprestane intrige v francoskem taboru

Tanger, 10. jul. s. Potniki, ki prihajajo iz Maroka, pripovedujejo o značilnih sporih, ki se dogajajo že nekaj časa med degaullističnim funkcionarji ter ameriškim politično-vojaškimi oblastmi in sicer zato, ker ustavlja francoska policija Arabe, Francoze in tužce, ki so v kakršnih koli odnošajih s sloviti »osvobodilci« ali pa, ki te tudi po naključju obiščejo, oziroma spregovore z njimi na cesti. V francoskih policijskih stanicah so ustanovili posebne urade, v katerih takšne osebe skrbno beležijo. Potem, ko policija sumljivo osebo na dolgo in na široko izpraša, jih preda antropometričnemu oddelku, ki jih fotografira in premeri po vseh pravilih. V skladu s pojasnili in z vedenjem prijetega med to proceduro se potem mož izpusti in sicer po strogem posvarju, ali pa se pridruži v zaporo oziroma odpotuje v kakšno koncentracijsko taborišče. Zaradi teh sistemov je med vojaškimi oblastmi in degaullistično policijo, ki se smatra že za popolnoma neodvisno od prvih gospodarjev, t. j. severnih Američanov, nastala že celo vrsta incidentov. V političnih krogih ne izključujejo, da so tudi ti neredki incidenti pripomogli k temu, da se je ameriško javno mnenje obrnilo proti De Gaulleu in njegovim afriškim pristašem. Medtem pospešuje alžirska komisija, ki je popolnoma pod degaullističnim vodstvom, čiščenje v vojski ter odstranjevanje vse elemente, ki niso zadostno vdan De Gaulleu. Izkorščajoč Giraudovo odsotnost je deslet odstavila 150 generalov in 30 admiralov, češ da je treba vojna poveljstva pomladiti. Med temi odstranjenici sta tudi general Prioux in admiral Michelies, načelnika glavnega stana Giraudove vojske oziroma mornarice.

Nov indijski pozdrav

Šonan, 10. jul. s. Liga za indijsko neodvisnost je odredila da naj bo odslej geslo »Jaj hind«, kar pomeni zmago za Indijo. Odslej pozdrav med Indijci namesto pozdrava s pestjo, ki se odpravlja. Odrejeno je nadalje, da se bo Candra Bose, predsednik lige, odslej nazval »Nothaj«, kar se pravi poglavar.

Narod Mussolinija je trdno odločen braniti do skrajnosti svojo domovino

Berlin, 11. jul. s. Današnji tisk se bavi skoraj izključno z novo fazo vojaških operacij na raznih frontah, poudarjajoč, da obstoji tesna povezanost med njimi, čeprav so vojna prizorišča med seboj oddaljena več tisoč kilometrov. Listi podčrtavajo, da so bili Anglo-Američani tudi to pot prisiljeni ukloniti se pred voljo Stalina, ki je narekoval uro otvortve druge fronte v Evropi s pritiskom izrazito ultimativnega značaja. Tukašnji vojaški krogi poudarjajo, da je nagla akcija, ki so jo pričele nemške čete na vzhodni fronti v velkem loku Bielegrad—Orel, prevrgla načrte »zavezniških narodov«, katerih priprava se ni dozorela za domojen istosčasno napad na sile Osi. Sedanje borbe na vzhodni fronti odkrivajo po mnenju lista »Völkischer Beobachter« vsak dan bolj načrt, ki so ga nameravali uresničiti boljjevički, če bi jim uspelo zaključiti v predvidenem času predvidenov postrojitev.

List piše nato o napadu na Sicilijo, ki bi moral biti istočasen s sovjetskim napadom. List zatrjuje, da preizkušnja hrabrost Italijana, ki je prenašal tedne in se prenaša zdaj sivoj letalski napad sovražnika, daje popolno zaupanje tudi za sledeče faze borbe, kajti, tako podprtava narodno-socialistično gloslo, narod Mussolinija je trdno odločen braniti do skrajnosti svojo domovino.

Podobno piše »Börsenzeitung«, ki podčrtava nepopravljivo odločnost in odločitev, s katero Italija pričinja borbo za svojo bodočnost.

Junaški odpor na Siciliji zbuja občudovanje vsega sveta

Budimpešta, 12. jul. s. Madžarski listi pišejo o angleško-ameriških izkrcanjih na Siciliji ter podčrtavajo čudovit odpor čet Osi Poluradni »Pester Lloyd« piše, da so Anglo-Američani pred vrsto težav, tako da so morali dati drugačen ton svoji propagandi. Boreči se narod na Siciliji dokazuje neprimerno hrabrost, medtem ko je vsa Italija odločena nuditi sovražniku najponosnejši odpor. Vemo, nadaljuje list, da je italijanska obramba Sicilije dobro pripravljena in da je morala čet najvišja Angloameriško izkrcanje je gotovo tvegano in težko je reči, ali se bo izkrcanje moglo pretvoriti v invazijo Kar je rekel Duce v svojem zadnjem govoru, se uresničuje. Vsa Italija je na nogah, da prežene sovražnika. Madžarski narod, ki je prešinjen z duhom vernega prijateljstva do italijanskega naroda, sledi dogodkom z globokim zanimanjem, vedoč, da se italijanski narod bori ne samo za domovino, temveč tudi za Evropo. Čudovita sta mir in odločnost, s katerima je italijanski narod spre-

jel vest o izkrcanju Anglo-Američanov na Siciliji, piše list »Viradate«, ki dodaja, da je lahko samo močan in vojaških tradicij bogat narod, kakršen je italijanski, kos menjajočim se dogradkom vojne. Italijanski narod, nadaljuje list, ki je dedič ponosnega rimljanskega naroda, ve, da so bile krvave bitke v preteklosti na domovinskem ozemlju, ki so se vedno zmagovito zaključile. Italijanske vojaške sile so zastavile vse svoje moči na Siciliji in Anglo-Američani so imeli že po prvih urah izkrcanja najhujše izgube. Angloško-ameriško poveljništvo se je prepričalo, da Italija ni lahek plen. Treba je računati ne samo z njenimi Oboroženimi silami, temveč z vsem italijanskim narodom, ki je trdno postrojen okrog Duceja. Odločilni činitelj operacij, ki so v teku, je morala čet. Italijanske in nemške čete, zaključuje list, niso samo dobro izveščane, temveč jih prešinja tudi najvišja morala, izvirajoča iz pravične stvari, ki jo branijo.

Vseučiliška mladina na braniku domovine

Pomembna svečanost v Rimu ob izrcitvi sindikalnih izkaznic vseučiliščnikom, vprklčan'm za industrijsko delo

Rim, 11. jul. s. Ura preizkušnje, ki jo preživlja domovina, je imela resnoben in pomemben odsev v slavnosti izročitve sindikalne izkaznice vseučiliščnikom, ki so bili mobilizirani v službo za industrijsko delo. Slavnost je bila v pokrajinski zvezi industrijskih delavcev ob navzočnosti podtajnika v ministrstvu za korporacije Eksk. Contua in drugih zastopnikov oblasti ter sindikalnih hierarhov.

Slavnost je bila v pokrajinski zvezi industrijskih delavcev ob navzočnosti podtajnika v ministrstvu za korporacije Eksk. Contua in drugih zastopnikov oblasti ter sindikalnih hierarhov.

Podajnik v ministrstvu za korporacije Eksk. Contu je prinesel pozdrav ministra Cianettija in je podčrtal globok moralni in politični pomen manifestacije. Z delovno službo se pričinja prostovoljno dejanje mladih vseučiliščnikov, ki se napotijo na polja in v tovarne. Kadar se govori o delovni službi, je nadaljeval govornik, se prečesto omenja obveznost. Treba je ugotoviti, da je obveznost samo pričetna, če se ne pojavi kolektivno in posamezno. Brez pozitivne volje do dela bi bilo nemogoče uresničiti visoke smote, ki jih hoče doseči delovna služba v interesu države pod orožjem. Podajnik v ministrstvu za korporacije je nato rekel, da stvarno ne obstajajo razlike med življenjem mladine, ki se pripravljata za žrtve in za bodočnost, in med trdim in težkim delom ročnega delavca. Govornik je poudaril, da bodo v skupnem delu nastale med mladimi vseučiliščniki in delavci neločljive vezi zavednosti in razumevanja. Zaključil je s trditvijo, da je manifestacija nov dokaz trdne volje in skupni namer, ki prevečajo v tem svečanem trenutku italijanski narod.

izkaznico s ponosom, kajti z njo stopajo v veliko vojsko dela, ki je poleg oboroženih sil poročstvo za vztrajanje in za zmago.

Kovinar Mucaria, vojni pohabljenec, je pozdravil vseučiliščnike v imenu delavcev zatrjujoč, da vidijo delavci v njih dejanju čin vzajemnosti in manifestacijo tiste duhovne edinstvi, ki veže vse italijanski narod.

Podajnik v ministrstvu za korporacije Eksk. Contu je prinesel pozdrav ministra Cianettija in je podčrtal globok moralni in politični pomen manifestacije. Z delovno službo se pričinja prostovoljno dejanje mladih vseučiliščnikov, ki se napotijo na polja in v tovarne. Kadar se govori o delovni službi, je nadaljeval govornik, se prečesto omenja obveznost. Treba je ugotoviti, da je obveznost samo pričetna, če se ne pojavi kolektivno in posamezno. Brez pozitivne volje do dela bi bilo nemogoče uresničiti visoke smote, ki jih hoče doseči delovna služba v interesu države pod orožjem. Podajnik v ministrstvu za korporacije je nato rekel, da stvarno ne obstajajo razlike med življenjem mladine, ki se pripravljata za žrtve in za bodočnost, in med trdim in težkim delom ročnega delavca. Govornik je poudaril, da bodo v skupnem delu nastale med mladimi vseučiliščniki in delavci neločljive vezi zavednosti in razumevanja. Zaključil je s trditvijo, da je manifestacija nov dokaz trdne volje in skupni namer, ki prevečajo v tem svečanem trenutku italijanski narod.

Velika bitka na vzhodu

Nemške čete pridobivajo na ozemlju — 193 svjetskih tankov in 75 letal uničenih

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 11. jul. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Velika bitka na vzhodu divja dalje. Našim četam je v težkih bojih uspelo pridobiti nadaljnje ozemlje in uničiti 193 sovražnih oklopnih voz. Letalstvo je kljub slabim vremenskim pogojem z močnimi silami podpiralo napade kopne vojske. Zbirališča oklopnih vozil in vojske so bila razbita ter 75 sovjetskih letal sestreljenih.

Lahke nemške pomorske edince so presenetljivo napadle »pristanice« Ačujev ob Azovskem morju in potopile tri obalne ladje, tri nadaljnje pa težko poškodovala.

Na južnovzhodni obali Sicilije so v teku močni boji nemških in italijanskih čet z izkrcanimi sovražnimi bojnimi skupinami. Nad Sicilijo in morskim področjem okoli otoka je bilo doslej sestreljenih 64 sovražnih letal. Italijanska torpedna letala so potopila tri ladje, med njimi dve transportni ladji s 13.000 tonami in poškodovala v skupnem napadu z močnimi nemškimi letalskimi skupinami tri križarke ter več velikih in srednjih transportnih ladij in mnogo izkrcevalnih čolnov tako težko, da je več izmed teh ladij mogoče smatrati za potopljene.

V Rokavskem prelivu je prišlo 10. julija do bitke med skupino angleških rušilcev in brzih čolnov ter nemškimi lahkim pomorskimi edincami. En angleški rušilec in dve topničarki sta bili s topovskim ognjem potopljeni, druge pa težko poškodovane. Na nemški strani je bila izgubljena ena edinca, katere posadka je po večini rešena.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 12. jul. s. V zadnjih 24 urah je finsko topništvo zrušilo številna ofenzivna gnezda in zaklone na fronti Karelijske in Aunuške ožine. Čete v teh utrjenih postojankah so utrpelne znatne izgube. V letalskih borbah nad otokom Someri v Finskem zalivu so finski lovci brez last-

nih izgub sestrelili pet sovjetskih lovcev, od teh enega tipa »Highlance« in štiri tipa »136«.

Vsi sovjetski protinapadi odbiti

Berlin, 11. jul. s. Zvečer se je doznalo, da so nekatere edince neke nemške oklopne divizije v odseku južno od Orla večer napadle verigo višin, s katere je bil sovražnik navzlic podpori močnega ognja njegovega topništva in žilave obrambe pregnan. V popoldanskih urah so nemški grenadirji dosegli višine in odbili s tanki podpiran sovražni protinapad. Na ostalih točkah odseka pri Orlu so Sovjeti vztrajali v svojih silovitih napadih, ne da bi dosegli najmanjši uspeh. Med temi borbami so nemške čete uničile zopet ogromne sovražne oklopne sile. Tudi južnozpadno od Orla so bile srdite borbe, med katerimi so nemški izvidniški oddelki prodrli v sovražni sistem jarkov in uničili 11 kazemata.

Nova poljska vlada po zahtevi Angležev

Lizbona, 10. jul. s. Angleška vlada je pozvala poljski narodni odbor v Londonu naj sestavi novo vlado, s katero bo Moskva zadovoljna.

Lizbona, 10. jul. s. Iz Londona poročajo, da je naslednik Sikorskega že po štirih dneh imenovanja demisioniral. Doznava se da se je pred tem dolgo razgovarjal s Churchillom in Edenom, ki sta ga skušala pripraviti do tega, da bi umaknil svoj sklep. Dejanje Nikolajevičevega kaže, da spor med poljskimi emigranti in Angleži še nikakor ne bo rešen, kakor je upala londonska vlada po tragičnem in tajinstvenem izginotju Sikorskega.

Poravnaj čim prej zastalo nasprotno!

Otročički so imeli svoj praznik

Z lego živestnosti, ki ji je dala predvsem značaj ljubkost otrok, je bilo večeraj izročeno svojemu namenu otroško igrišče

Ljubljana, 12. julija. Večerašnje prireditve na novem otroškem igrišču v Tivoliju bi lahko imenovali otroški festival; bila je odlična edinstvena prireditev v Ljubljani in že zaradi tega posebno privlačna. Menda se ni še nikdar zbralo toliko ljudi v Tivoliju, ne le mladine, temveč tudi odraslih, kakor večeraj popoldne; tako je slovesnost otvoritve otroškega igrišča še posebno pozdravila množica, ki se je zgrnila v pester venec, v kolobar ob otroškem paradižu. Na zahodni strani, kjer se tla okolice dvigajo nad okroglo ploskev igrišča, se je zbralo največ ljudi, ker se jim je od tam nudil najlepši razgled: pobožje in stopnišče sta bila velika galerija in z igrišča se je nudil na galerijo edinstven pogled, kakor da smo dobili v Tivoliju stadion. Odličniki ter povabljeni gostje so prihajali na slavnostni prostor po stopnicah na vzhodni strani. Prostori za gledalce so bili tesno zasedeni za živo pregrajo otrok, ki so sedeli v sklenjenih vrsti v krogu ob robu igrišča. Že z odhajanjem pred začetkom slovesnosti. Precej zgodaj so se pa tudi zbrali v mačni vrtnariji otroci, ki so pozneje nastopili na slovesnosti.

Ob dohodu za odličnike je sprejemal goste župan Leon Rupnik in tam so se ustavili tudi drugi dostojanstveniki ter pozdravili Eksc. Visokega komisarja g. Lombroso, ki je prisel točno ob 17. Med številnimi dostojanstveniki so bili navzoči še zastopnik poveljnika XI. armadskega zbora generala Gastona Gambare generala Ruggero; ko se je začela slovesnost, so se odličniki zbrali s škofom dr. Rožmanom, županom generalom Rupnikom, podžupanom dr. Tranchidom, podprefektom Davidom, podprefektom inspektorjem Bisio, kvestorjem dr. Ravellijem, z generalom Favom, Zveznim podtajnikom Felionjem, poveljnikom pehotne divizije, z višjim častnikom pri poveljstvu Kr. karabinerjev kapitanom Dellaventuro, dojedencem Kr. karabinerjev pri Visokem komisariatu majorjem Baronijem ter zastopniki Stranke in uradov sredi slavnostnega postora.

Slovesnost se je začela s sprevodom otrok na igrišče. Sodelujoči otroci, gojenci ljubljanskih zavodov in otroških zavetišč, so se zvrstili v lepem redu in mestne vrtnarije ter pogumno začeli svoj pohod. Takoj je bilo ustvarjeno slovesno občutje ob pogledu na veselo, ljubke otroke. Na čelu sprevoda za trikoloro je korakalo moško nekaj dekcev v slovenskih narodnih nošah, za njimi se je pa razvila dolga kača malih kolezarjev na bleščetih koleših. Kolezarjem je sledil eskadron malih jezdecu; jezdi so konje, ki so jih nosili pod pazduho — iz kartona. Iz dolgega sprevoda so se oglašale harmonike, ki so jih mali godci pogumno nategovali. Godci so korakali na čelu posameznih skupin otrok v sprevodu. Za dekci so stredile deklice, ki pa niso kolezarile, zato so pa vprizorile pravo revijo otroških vozčkov. Tiste, ki niso potiskale vozčkov, so pa vsaj pestovale sručke ali so nosile lepe, pisane kočarice. Vse so bile leno oblačene, z vencem v lasih, kakor prave družice na svatbi. Sicer je pa bil to prav za prav svatbeni sprevod, vsaj na koncu: zaključevali so ga svatje, ki so budili še tem večjo pozornost, ker so se ženini, nevesta, starešina in družice peljali na malem vozčku, ki sta ga vlekla dva konjička, res miniaturna konja, kakor je bilo v sprevodu vse v miniaturi.

Otroci so se zgrnili v krogih okrog odličnikov in po govoru župana je nato pred otroki v gladki italijanski pozdravi Eksc. Visokega komisarja, takoj potem je pa ljubka Aletka stoptla pred župana, deklamirala s pravo igralsko spretnostjo prigod-

no pesmico in mu izročila krasen šopek nageljnov. Župan se ji je zahvalil s poljubom.

Ob začetku slovesnosti je množica pazljivo prisluhnila govoru župana, ki je dejal med drugim: V duhu nesmrtnega Pestalozzija je moj prednik župan dr. Adiešič sprožil idejo ter ta mali lepi kotiček zemlje namestil otročičem za veselo igranje. Za idejo je prišla odličitev. Čeprav je povsod okrog nas divjalo uničevanje, je idejo in sklep uresničil mož, ki je kot Visok komisar naše pokrajine, sledeč popolnoma vodilom največjega prijatelja in zaščitnika matere in otroka, Duceja, tudi sam bil velikodušen in dobrosrčen dobrotnik naših otrok in mater. Odločnemu posegu in stalni podpori prvega Visokega komisarja te pokrajine, Eksc. Emiliju Grazzioliju, se moramo zahvaliti, da je lepa zamisel ob vojnih časih vendar postala resnica. To delo pa ima svoj pomen — ne samo za naše otroke! Njegova ustvaritev je stotnam nezaposlenih očetov, obdarjenih s številnimi otroki, dolgo dajala delo ter kruha, hkrati je pa marljivim vodjem del tehniškega oddelka in mestne vrtnarije, zlasti projektantu, mestnemu arhitektu ing. Kobetu in ing. Gjudu ter mestnemu vrtnarju, nadzorniku Lapu, dala priliko, da so se s svojim znanjem uspešno izkazali. — Ko Ekscelencu Visokega komisarja prosim za dovoljenje, da to igrišče izročim našim najmanjšim ter hkrati prosim Eksc. prevzlečnega knezoškofa, naj ta prostor nedolžne igre in na vse njegove mašne obiskovalce priključijo božji blagoslov, sem prepričan, da tolačim pristožno misel vseh prebivalcev Ljubljane z najiskrenejšo željo: na tej sončni, zeleni trati naj se naš najmlajši rod razvija zdrav in vesel pod varstvom svojih angelčkov varuhov in svojih dobrih mamic! Obvarovan naj bo pred letenimi ali plazečimi se rablji satanskih, narode uničujočih oboževalcev zlatega teleta, ki more otroke in matere. Na zdravem, sončnem zraku naj najmanjši Slovenci in najmanjši Italijani, prav tako pa tudi njihovi najmlajši gostje iz druge nove Evrope postanejo pri veselih igrah neolčljivi prijatelji, da bi še, ko odrastejo, sodelovali na dokončnih zgradbah onega pravičnejšega in lepšega sveta, ki je za njegovo ustvarjenje Duce prvi dvignil vero in meč ter za to zamisel dal sredstva.

Otroci so počastili zlepo, precej dolgo zbornjo deklamacijo knezoškofa, potem so pa se v zboru zapeli in dirigirala jim je deklica, menda šele 5 let stara. Stala je na stolu, sicer bi je sploh ne videli. — Po tem ljubkem prizoru je knezoškof opravil obred blagoslovitve, nakar je naslovil na otroke preproste besede, da so ga lahko vsi razumeli; pojasnil jim je pomen obreda in jim želel, da bi se na igrišču krepili ter rasti v telesno in duševno zdrave in močne člane človeške družbe. Opozoril jih je, da morajo biti hvaležni Bogu za dobrotnikom, ki so jim naklonili ta lepi prostor. Na tem igrišču naj bi se navadili v družnem življenju globlje ljubezni do bližnjega ter tesnejšega sožitja. — Otroci so poslušali s pobožno zbranostjo besede škofa, nakar se se mu zahvalili s pesmijo, ki so jo zapeli zopet ubrano v zboru: »Lepa si, roža Marija.«

Utrun je bila slovesnost sama na sebi končana in začela se je zabava za otroke in njihove občudovalce. Otroci so rajali v več skupinah na prostranem igrišču. Vprizorili so več igrice in izkazalo se je, da so bili dobro izvežebani. Preizkusili so dobro tudi mali vrtiljak in gugalnice, končno so se pa okrepčali z malinovcem in drugimi dobrotami. Ob koncu so se jim pridružili številni odrasli, da je na igrišču zavalovala množica kakor na veseljem prostoru.

metrovko je realiziral Zadel, Vičani so izenačili v 25. minuti po levem krilu Korotcu. Imeli so še precej drugih zrelih položajev, niso jih pa znali izrabiti. V drugem polčasu se rezultat ni nič spremenil. V 14. minuti je prišlo do trčenja med vratarjem Zabajka in napadalcem Vičana Kovarčičem. Vratar je dobil močan udarec v vrat in so ga morali prenesti v garderobo, kjer si je kmalu za silo opomogel. Zabajk je do konca igral samo z 10 igralci. Premoč Viča kaže tudi razmerje kotov: 7 : 3 za Vič.

Končno stanje v razpredelnici drugega razreda je:

Mladika	6	5	1	0	21	10
Zabajk	6	2	2	2	15	9
Korotan	6	3	0	3	12	13
Vič	6	0	1	5	7	23

Med rezervami: SK Ljubljana

Zadnje tri tekme rezerv so se končale z zmago Korotana, ki je premagal Hermes 1 : 0, Mladika, ki je porazila Zabajk 2 : 0, in Marsa, ki je nadvala Vič 2 : 1.

Razpredelnica je naslednja:

Ljubljana	6	6	0	0	17	5	12
Korotan	6	5	0	1	15	8	10
Mladika	6	4	0	2	17	8	8
Zabajk	6	2	1	3	13	11	5
Hermes	6	1	1	4	9	8	3
Vič	6	1	0	5	7	21	2
Mars	6	1	0	5	6	23	2

Pokrajinsko juniorsko lahkootleško prvenstvo

Nastopilo je 24 mladih atletov Hermesa, Viča in Planinec Moštveno plaketko si je priboril Hermes

Ljubljana, 11. julija. Na igrišču SS Hermesa v Šiški je lahkootleška zveza izvedla večeraj popoldne pokrajinsko juniorsko lahkootleško prvenstvo. Prireditve se je začela s trčeturno zamudo, se je pa nato naglo in brez odmorov razvijala do konca. Prisostvovalo ji je tudi nekaj gledalcev. Za tekovanje se je pripravilo 31 juniorjev. Startalo jih je 24. Hermes jih je poslal v boj 15, Vič 7 in Planina 2. Pohvalo zaslužijo Vičani, ki neumorno delajo in kažejo, da bodo sčasoma poleg dobrih nogometašev vzgojili tudi izvrstne kader lahkootletov. Večino prvih mest so odnesli Hermesani, ki so pripeljali najštevilnejše in tudi kakovostno najboljše zastopstvo. Splošno so vsi mladi atleti pokazali za svoje panoge mnogo prirodne nadarjenosti, nekateri tudi že nekaj tehnike. Doseženi rezultati so, upoštevajoč vse okoliščine, prav dobri.

Tekovanje se je začelo s tekom na 100 m. Favorit je bil Planinec Kadunc, ki je imel največjega nasprotnika v Hermezanu Galieno. Premagal ga je v zadnjih metrih in dosegel relativno dober čas 12,5. Za tretje in četrto mesto sta se ves čas borila Vičana Končan in Podipeec. Sodniki so ob enakem času prisodili boljše mesto Končanu. Pri skoku v višino je zmagal Hermezan Jurc, ki se bo gotovo razvil v izvrstnega skakača, saj ima zato vse telesne prednosti. Poleg drugoplasiranca Krapeža je ugajal tudi mali Savrič.

V tekmu na 300 m sta bila dva predteka. V prvem je zmagal Hermezan Krapež s 43,1, v drugem pa Hermezan Zupanc s 43,4. V finale sta se uvrstila tudi Vičana Zoppe in Justin. V odločilnem tekmu je bil daleč najboljši Krapež, ki si je priboril do cilja več metrov naskoka pred Zupancem. Čas 42 sekund je prav dober.

V tekmu krogel je bil najboljši Planinec Magister z 10,69 m. Le 2 cm za njim je zaostal Hermezan Dolničar. V tekmu diska je zmagal Vičan Končan s 27,86 m. V tekmu kopja je bil prvi Hermezan Dolničar s 36,47 m. Huda je bila borba za mesta v skoku v daljino.

Iz Srbije

Navodila za novi državni proračun. Srbski finančni minister je izdal navodila za novi državni proračun. Vsi resori morajo do 15. septembra predložiti ministru svoje osnutke proračunov s podrobnimi utemeljitvami.

Likvidacija delniških družb. Ministrski svet je odredil likvidacijo tistih delniških družb, ki so imele pred 1. aprilom 1941. svoje centrale na ozemlju bivše Jugoslavije izven sedanje Srbije, in ki se niso reorganizirale v smislu odredbe z dne 5. julija 1941. Take podružnice morajo v 30 dneh pristojnemu sodišču javiti svoje likvidacijske bilance. Likvidacijske prijave in likvidacijske bilance. Likvidacijski postopek se ne uveljavi, če se je ustasila v Srbiji iz podružnice samostojna delniška družba ali če se ustanovi najdelniška družba v 2 mesecih po objavi te naredbe, pozneje v 2 mesecih po objavi te naredbe. V tem primeru prevzame novoustanovljena delniška družba vse pravice, dolžnosti in kapital bivše podružnice po bilanci zadnjega poslovnega leta pred novo ustanovitvijo. Prevzem premičnin itd. je oproščen vseh pristojbin.

Podaljšanje moratorija. Srbski moratorij za zasebne pravne obveznosti izpred vojnih časov, za dolžnike, naštetih v naredbi z dne 6. julija 1941, ki je potekel 30. junija 1943., je bil podaljšana za eno leto.

Ječmen žanjejo. V Posavini so začeli žeti ječmen. Pridelek bo zadovoljiv.

Spodnja štajerska

Zborovanje županov. V Celju so zborovali oni dan župani. Vlado svetnik dr. Hecke je zborovalcem obširno poročal o raznih ukrepih oblasti za povzdigo kmetijstva. Vladni svetnik dr. Oberbacher je poročal o davčnih zadevah ter občinski finančni davčni politiki. Končno je govoril še okrožni vodja Dorfmeister, ki je pozval zborovalce, naj tudi v bodoče po svojih najboljših močeh delajo na organizaciji in izpolnitvi občinskih uprav.

Novi grobovi. V Dogašah pri Celju je umrl daleč naokrog znani posestnik Ignac Mutec, star 72 let. V Dolu pri Rogški Slatini je umrla Neža Kos, stara 65 let. V Mariboru so umrli posestnik Vincenc Svar iz Velike doline pri Brežicah, star 65 let, viničar Anton Znidarič iz Ljutomeru in višji kontrolor Bogoljub Čas, star 32 let. V Vojniku je umrl upokojeni orožniški stražmojster Franc Kociper, star 80 let. V Celju so umrli Leo Kenciš, star 24 let, Josip Veselak, star 48 let in Franc Gorjanc, star 50 let, vsi iz Celja, dalje Dora Konstek rok. Trstenjak, stara 68 let, doma iz Maribora, Frančiška Dolšak, stara 3 leta, doma iz Vetrnika pri

Med mladino: Hermes ali Vič

Odprto je ostalo vprašanje zmagovalca v mladinskem prvenstvu. Na zelenem polju je ta čas pripadla Hermesu. Ker pa mora zveza rešiti še protest Viča proti verifikaciji tekme Vič—Tobačna tovarna, bo morala naslednja zmagovalca šel na Vič. Če zveza ugodno protestu, bo Vič imel enako število točk in boljši količnik kot Hermes. Vprašanje zmagovalca se bo potem rešilo izkone na posebej odločeni tekmi.

Najvažnejša tekma v mladinskem prvenstvu med Hermesom in Ljubljano se je končala z zmago Hermesa 1 : 0. Ker Zabajk proti Viču večeraj ni nastopil, bo ta tekma verifikirana 2 : 0 v korist Viča. Mladika je premagala Mars 5 : 1.

Razpredelnica mladinskega prvenstva je brez upoštevanja. Vičevega protesta naslednja:

Hermes	6	5	0	1	9	3	10
Vič	6	4	1	1	12	4	9
Mladika	6	4	0	2	21	6	8
Tob. tovarna	6	3	1	2	19	11	7
Ljubljana	6	3	0	3	16	3	6
Mars	6	1	0	5	4	22	2
Zabajk	6	0	0	6	0	32	0

Sestanek vseh delegatov klubov, ki sodelujejo na mladinskem turnirju S. K. Marsa, bo danes ob 17. v pisarni nogometne zveze. Prosimo vsi in točno! — Odbor SK Marsa.

brož, stara 80 let. Na stanovanju v Mariboru so našli v četrtek zjutraj 65-letno perico Marjano Schneiderjevo. Najbrže jo je zadel srčna kap.

— Odlikovanje. Kot prvi Spodnještajerec pri svojem polku je bil odlikovan grenadir Franc Frišek iz Gorenje vasi v celjskem okrožju za hrabrost na vzhodnem bojišču z železnim križcem I. stopnje, obenem pa povišan v desetnika.

Beleznica

Danes; Ponedeljek, 12. julija; Mohor in Fortunat.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Ljubica z masko.
Kino Sloga: Rembrandt.
Kino Union: Očetova ljubljanka.
Kino Most: Čardaš in Plesalka.
VIL produkcija glasbene šole »Slogos« ob 18. v šolski glasbeni dvorani.

DEZURNE LEKARNE

Danes; Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; Ramor, Miklošičeva cesta 20; Murrayer, Sv. Petra cesta 78.

Trebnje

— Zelezniški most — nedvoz, iz Trebnje v Grad je po kolovadciji izročen prostetu in je dovoljen prehod dnevno od 8. do 12. ure in od 16. do 17. ure.

— Dež in nevihte. Ze več dni nagaja deževje ljudem pri spravljanju sena. Od pričetka košnje in vse do danes, ko pod koso padajo zadnje bilke, neprestano spremlja deževje delo koscev in grablje in je letošnja košnja »mokra«, kakor pravijo kmetje, kadar jim v košnji nagaja deževje. Skoro ni kmetovalca, ki bi se mu bilo letošnje posrečilo spraviti seno domov v lepem vremenu in je kakovost sena zato za najmanj 30 odstotkov slabša, kot bi bila sicer. Deževje nagaja tudi žetvi ječmena in zorenju pšenice. Letos so pokazala žita lepo, le žal, da so jih močni nalivi pritisnili k tlom in od poležanega žita gre precej v izgubo. Zlasti se to pozna pri nezrelci pšenici, ki bi, če bi se v času zorenja kopala v solnu, obrodila najlepše. Tako je pa tudi pšenici deževje močno škodovalo. Huda nevihta je po dolinskem divjala tudi v noči od četrta na petek. Po hudem nalivu v četrtek popoldne se je proti večeru nebo popolnoma pooblačilo in se je kmalu po poldnevi razbesnela prava nevihta spremljana z bliskom in grmenjem. Neurja je trajalo skoraj celo noč in je posebno na žitih precej škodo.

— Občina objavlja: Lastniki gozdov ob pokrajinskih cestah Velika Loka—Ričje—selo—Brezovca ter Velika Loka—Catež se obveščajo, da se bo izvršil posek v globino 150 m na obeh straneh imenovanih cest v smislu čl. 6, odst. 2, in odredbe 87. od 8. maja 1942XX, kakor je to bilo že določeno po poblaščenju tvrdki Marcon Ivan, trebnje, ki bo nato plačala lastnikom les po določenih cenah. Vsi prizadeti posestniki gozdov se opozarjajo, da od selaj dalje teh gozdnih površin ne smejo sekati ter, da ne smejo na noben način imenovane tvrdke ovirati pri uradnem poseku. V svrhu določitve točnih mej vpostev prihajajočih parcel se bodo prizadeti posestniki dogovorili z zastopnikom tvrke, ki bo tozadevno posloval v bližnjih dneh na Velki Loki.

Razdelitev moke in surovega masla

Prehranjevalni zavod Visokega komisariata v Ljubljani poziva trgovce in zadruga mesta Ljubljane, naj dvignejo nakazila za enoto moko, potrebno za razdelitev v drugi tretjini meseca julija, in nakazila za maslo v Gosposki ul. 12/I. po naslednjem abecednem redu: A—M dne 12. julija, M—2 dne 13. julija.

Vsak trgovec naj se držl točno vrstnega reda, ker bodo zamuđniki izgubili pravico do naknadnega nakazila.

Potrošniki naj prevzamejo surovo maslo pri trgovcih od 17. t. m., ker izgube sicer pravico do nakupa.

ZA VSAK SLUCAJ

— Danes prvič vidis to dekle, pa že sišis v njo? — Kdo ve, da-li jo bom še kdaj videl?

PRAKTIČNO

— Jana, ti si vendar hotela kupiti leksikon! — Sem se kar s profesorjem poročila.

NEDELJSKI SPORT

Zadnji start v nogometnem prvenstvu ni mnogo spremenil položaja — Skupinski zmagovalci so: dvakrat SK Ljubljana in Mladika, Hermes ali pa Vič

Ljubljana, 12. julija. Dobre tri mesece trajajoče nogometno prvenstvo ljubljanskih klubov je končano. Z večerašnjimi tekmami je bil popolnoma izrpan ves spored. Moštva so se razvrstila po razpredelnici svojih močeh primerno in, razen v enem primeru, menda ne bodo potrebne dopolnilne odločitve tekme.

Zadnje kolo v nobeni skupini ni prineslo posebnih presenečenj. Glavne odločitve so dozorele že v prejšnjih krogih. Večera je šlo le za manj važna premikanja sredi in konce razpredelnice. Po zadnjem kolu je stanje po posameznih skupinah naslednje:

V prvem razredu: SK Ljubljana

Ljubljana—Tobačna tovarna 6:1 (2:1) Razpredelnica prvega razreda je pokazala končni vrstni red že prejšnje nedelje: Ljubljana, Hermes, Mars, Tobačna tovarna. Zaradi izdatnih razlik v točkah večerašnja tekma med Ljubljano in Tobačno tovarno ni mogla s svojim izidom vplivati na tabelo in je bila le prestižnega pomena.

Oba moštva sta nastopili z manjšimi spremembami v svojih običajnih postavah. V moštvo Ljubljane je igral kot branilec Gomezelj, v napadu Tob. tovarne pa Marencič. Kakovosti obeh nasprotnikov tega zadnjega prvenstvenega boja so že znane in jih zato danes ne bomo ponovno opisovali.

V moštvo Tob. tovarne je bil večeraj najboljši obrambni trio: Oblak, Nagode in Klisel. Zlasti Oblak je zelo zaslužen, da moštvo ni zadel še hušji poraz. Ljubljana je predvajala lepo kombinatno igro, ki je ugajala zlasti v podrobni fazi, ker je bila premissijeno izdelana. Obramba ni bila posebno zapostvena. Napad se je razigral, ko je bil po prvem polčasu strd odpor Tobačne tovarne. V splošnem je bila večerašnja tekma med Ljubljano in Tob. tovarno repliza prve v začetni polovici. Minila je brez izpada in sta obe moštvi zaigrali fair, za kar zaslužita pohvalo.

Vreme je bilo tekmi naklonjeno in je v večernih urah že popolnoma popustila popoldanska vročina. Na igrišču Hermesa, kjer je bila odigrana, se je nabralo okoli 600 gledalcev. Sredi je začel s stranskima sodnikom: Safarčičem in Kastelicem. V vodstvo je prišla Ljubljana po 8. mi-

nutah igre po Bertonecju. Isti igralec je potem v 22. minuti povišal na 2 : 0. Zogoj je spravljal v mrežo z glavo. V 40. minuti je sodnik zaradi favla v kazenskem prostoru izdal enajstmetrovko proti Ljubljani. Tako je Rot zabil častni zgoditek za svoje moštvo.

V drugem polčasu je Ljubljana povišala še štirikrat: v 9. minuti Lah iz enajstmetrovke, dve minuti kasneje Vodeb z glavo, v 24. in 29. minuti pa je bil dvakrat uspešen Kroupa. Koti 7 : 3 za Ljubljano.

Zaključna razpredelnica prvega razreda izgleda takole:

Ljubljana	6	6	0	0	35	7	12
Hermes	6	4	0	2	13	14	8
Mars	6	2	0	4	11	20	4
Tob. tovarna	6	0	0	6	4	22	0

V drugem razredu: SK Mladika

Vič — Zabajk 1:1 (0:0) V tabeli drugega razreda se ni bilo razliščeno vprašanje drugega in tretjega. Poleg Korotana se je za drugo mesto potegoval tudi Zabajk, ki je večeraj igral z Vičem. Sentjakobčanom je uspelo iztrgati Vičanom eno točko in z boljšim količnikom zasesti drugo mesto pred Korotanom, ki ima enako število točk.

Polovični uspeh je bil večeraj za Zabajk precejšnija sreča. Ko bi bil napad Viča nekoliko bolj okretan in sodnik manj prizanesljiv, bi moštvo odhajalo z igrišča poraženo. Odločitev bi bila lahko padla že v času, ko so bile vrste Zabajka še kompletne. Tekmi, ki jo je sodil Makovec, je prisostvovalo le malo gledalcev. Odigrana je bila v dopoldanskih urah na igrišču Ljubljane.

Vičani so zamudili lepo priložnost, da dosežejo vsaj eno zmago. Trudili so se precej in so njihove vrste v polju prav dobro delovale, pred vrati pa ni bilo strelica. Nešteto možnosti je tako propadlo. Izkoriščena je bila samo ena, kd je priselala edino točko. Zabajk je igral slabše kot v prejšnjih tekmah. Zlasti je odpovedala napadna vrsta, nekoliko pa tudi krila. Zabajk je prišel v vodstvo že v 9. minuti, ko je sodnik zaradi nenamerne roke, ki ni popolnoma nič vplivala na let žoge, prisodil mnogo prestrgo, zlasti glede na značaj tekme, proti Viču najtežjo kazen. Enajst-

Al Cine UNION V kinu

prosegu con grande successo le repliche del film se nadaljujejo z velikim uspehom reprije filma

ATTENZIONE! STA PER ARR! POZORI VIDELI BOSTE BARE UN'INDIPIGLATA RAGAZZA VRAZIE DEKLEI

IL BIRICHINO DI PAPA OCETOVA LJUBLJENKA CHIARETTA GELLI

Con Nastopajo DINA GALLI - CARLO CAMPANINI ARMANDO FALCONI UN FILM LUX distribuito da R. MATARAZZO

Najvišje cene na ljubljanskem živilskem trgu

veljavne od davi do objave novega cenika

Ljubljana 12. julija.

Z odlokom VIII/2 št. 363/14 je Visoki komisariat za Ljubljansko pokrajino dne 9. julija t. l. določil za tržno blago v Ljubljani najvišje cene, ki veljajo od ponedeljka 12. julija 1943-XXI. zjutraj dalje do objave novega cenika. Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno v Ljubljani prodajati v ceniku navedeno blago in ga plačevati, so naslednje:

Kislo zelje 4; kislja repa 2.50; glavna solata 3.70; radič 3.70; špinaca 3.35; ohrovt 3; domača cvetaka 3.35; kolerabice 3; rdeča in bela redkvice 3; grah 6; domači beluš 7.60; rabarbara 4; peteršilj 4; rdeča pesa brez listov 3; nova repa brez listov 2; šopek zelenjave za juho 0.25; nova čebula 3; šalota 4; novi česen z zelenjem 4.50; stročji fižol 8; bučke 4; buče 2; kumare 6; novi krompir 3; osnaženi hren 4; liter borovnice 3.50; liter gozdnih rdečih jagod 10; češnje I. vrste 6; češnje II. vrste 5; jaulca 2.50 komad.

Kjer ni posebej naveden liter, veljajo cene za kilogram. Opozorjamo pa, da vse te cene veljajo samo za blago, pridelano v Ljubljanski pokrajini, ker je za blago, uvoženo iz drugih pokrajin, v veljavni cenik za zelenjavo in sadje št. 10 na rdečem papirju.

Posebno pa opozorjamo prodajalke in prodajalce, da mora biti vse blago, na prodaj po teh cenah, zdravo, otrebljeno in v takem stanju, kakor je opisano v ce-

niku. Vsa povrtina mora biti osnažena in oprana, vendar pa ne več mokra ali namočena, pač pa sveža.

Vse te najvišje dopustne cene in tudi vse nižje cene morajo biti vidno označene na vsem v ceniku navedenemu blagu ne samo na Vodnikovem in Pogačarjevem, temveč tudi na živilskih trgih v Mostah, na Viču, na Sv. Jakoba trgu in v Šiški. enako pa sploh pri vseh prodajalkah in prodajalcih po vsej mestni občini ljubljanski.

Blago, ki so bile zanj cene objavljene v prejšnjih maksimalnih cenikih in jih sedaj ni v ceniku, se mora prodajati po prejšnjih cenah kakor ob isti letni dobi lanskega leta, če ni bila za isto blago s posebno odločbo Visokega komisariata, odseka za določanje cen, odobrena drugačna cena. Ponavljamo, da imajo prodajalci na drobno dolžnost na blago postaviti listič z enotno ceno in kakovostjo blaga.

Ta cenik mora biti obesen na vidnem prostoru tako v trgovinah na debelo kakor tudi v prodajalnah na drobno. Ceniki se dobe v mestnem tržnem uradu po 20 centesimov.

Za pridelke, ki jih ta cenik ne navaja, veljajo zadnje cene iz prejšnjih cenikov. Kršitelji predpisov tega cenika bodo kaznovani po naredbah z dne 26. januarja 1942-XX št. 8 in z dne 25. novembra 1942-XXI št. 215 ter po naredbi z dne 12. marca 1941. M. s. št. 358.

DNEVNE VESTI

Minister Biggini na razstavi dalmazijske arhitekture. Minister nacionalne vzgoje ekske. Biggini je posejil razstavo dalmazijske arhitekture, ki jo je organiziral akademija San Luca. Ministra sta spremljala glavni umetniški direktor in akademski predsednik Alberto Calza Bini. Ekske. Biggini je po končanem ogledu izrazil svojo toplo zahvalo senatorju Calza Biniju ter drugim organizatorjem omenjene razstave.

Horizijski dijak rešil življenje sinu maršala von Bocka. Te dni se je vrnil z vzhodnega bojišča v Gorizijo vseučilišni Adam Medvedček, rojen l. 1919, ki je vpisan na medicinski fakulteti bolognskega vseučilišča. V avgustu 1942 je prispel z oddelkom sanitajcev na rusko bojišče, kjer je bil prideljen zdravstveni službi šeste nemške armade, ki se je pod vodstvom von Paulusa bojevala na stalingrajskem odseku. Lani dne 6. septembra se je vrnil z letalom iz Stalingrada. Prisel je v poljsko bolnišnico, kamor so se zatekali številni ranjenci iz prve vojne črte. Ker ni bilo dovolj zdravnikov, je pričel Medvedček prostovoljno zdraviti grenadirje, ki so bili ranjeni od drobec ročnih bomb. Maloštevilni zdravniki niso mogli zapustiti onih, ki so prišli iz prednjih položajev in ki so bili zaupani njihovemu zdravljenju. Med ranjenci je bil tudi narednik. Potreben je bil nujne operacije. Medvedček ga je bil ranil v ostrih. Medvedček se ni pomisljal, četudi ni bil za to pooblaščen. Zavedal se je, da gre za človeško življenje. Potegnil je drobec granate iz kivačeve rane. Nekaj dni pozneje je šele izvedel, da je s pogumno odločitvijo rešil življenje sinu maršala von Bocka. V znak priznanja je podelil Hitler gorizijskemu sanitetnemu kaporalu železni križec I. in II. razreda ter mu sporočil svojo osebno pohvalo. Tudi poveljnik A. R. M. I. R. ja ga je odlikoval z vojnim križcem. Vrh vseučilišni je prejel še drugi vojni križec. (Piccolo.)

Srečnosne številke. Pri nadaljnjem zrebanju 4% zakladnih bonov z zapadlostjo 15. sept. 1951 so bile izrečane sledeče nagrade po 100.000 in 50.000 lir: Serija A1: Dve nagradi po 100.000 lir za št. 789.439 in 914.149. Stiri nagrade po 50.000 lir za št. 993.396; 1.518.276; 1.539.503 in 1.569.632. Serija A2: dve nagradi po 100.000 lir za št. 300.864 in 1.407.944. Stiri nagrade po 50.000 lir za št. 337.946; 984.12; 1.344.423 in 1.477.877. Serija A3: Dve nagradi po 100.000 lir za št. 1.155.137 in 1.513.792. Stiri nagrade po 50.000 lir za št. 986.493; 1.309.377; 1.425.594 in 1.469.317. Serija A4: Dve nagradi po 100.000 lir za št. 279.302; 724.290; 1.484.444 in 1.588.241. Serija A5: dve nagradi po 100.000 lir za št. 122.249 in 1.230.730. Stiri nagrade po 50.000 lir za št. 111.389; 500.855; 986.515; 1.597.332.

Smrt dveh senatorjev. V Rimu je umrl senator Massimo Di Donato. Pokojnik je bil rojen pri Salernu 12. januarja 1874. Leta 1896 je pričel svojo kariero v zakladnem ministrstvu; l. 1915 je bil imenovan za državnega svetnika. Bil je član vrhovnega sveta javnih del in upravnega sveta pošte ter brzojava. Bil je nadalje član raznih izpitnih komisij za diplomatično kariero in svetovalec v zunanjem ministrstvu. Med prvo svetovno vojno 1915-1918 je bil sodnik vrhovnega vojaškega in mornariškega sodišča. V Coriglioli pri Foggiji je bil umrl senator Evgen Maury di Morancez. Pokojnik je izšel iz starodavne poljedelske, zelo bogate družine. Leta 1890 je bil prvič izvoljen za narodnega poslanca, l. 1895 je bil na novo izvoljen. Bil je komisar Italije in Belgije v poljedelskem razsodišču za svetovno razstavo v Parizu 1900. Pozneje je postal državni podtajnik.

350 vojnih ranjencev v papeževi avdijenci. V splošni papeževi avdijenci je bilo sprejetih 300 vojnih ranjencev, 50 po-hablenec, ki so v prevzgojevalnih središčih in 500 parov mladooročencev. Na vse je naslovil Pij XII. primerne izpodbudne besede. V kraljevski dvorani, kjer je bila zbrana množica vernikov, je podelil apostolski blagoslov.

Milijon lir za borbo proti raku. Iz Benetk poročajo: Plemeniti dobrotnik je nakazal za dni predsedniku združenih javnih bolnišnic v Benetkah milijon lir v zakladnih bonih 1951. Visoka vsota je namenjena zgradnji novega paviljona za radiološki zavod in središča za borbo proti novotvorbam.

Svečana otvoritev rimske poletne opere sezone. V rimskem gledališču »Branaccio« je bila te dni svečana otvoritev poletne opere sezone v Rimu. Uprizorili so Verdijevo »Moč usode«, dirigent je bil Mario Cardone. K otvoritveni predstavi je bilo povabljenih 200 vojnih ranjencev, ki se zdravijo po raznih rimskih bolnišnicah. Navzočni so bili tudi rimski predstavniki, med njimi glavni ravnatelj

italijanskega tiska nac. svetnik Mezzasoma, predsednik O. N. D. nac. svetnik Mario Colesarti in generalni podpoveljnik G. I. L.-a Feliciani. V vodilnih vlogah so sodelovali odlični solisti Carla Castellani, Francesco Beval, Mario Pierotti, Irma Colasanti, Novelli in Zagonara. Poletna operna sezona v Rimu bo trajala nad mesec dni. Na repertoarju so najbolj znana, najpopularnejša italijanska operna dela.

Na polju slave je padel poročnik pilot Avgustin Jurij Cigala. Udeležil se je nešteti letalskih bojev nad Malto, Tunisom, Neapljem in Sardinijo. Dne 11. junija t. l. se je prostovoljno javil svojemu poveljniku za polet proti nekemu sovražnemu izvidniškemu letalu. V hrabri borbi je žrtvoval svoje življenje. Po rodu je bil iz Milana.

Prve železniške sprevodnice. Na nekaterih vlakih milanskega železniškega oddelka so nastopile te dni svojo službo prve železniške sprevodnice. Spremljajo vlake in opravljajo nadzorstveno službo po vlakih. Vsaki sprevodnici je dodeljen sprevodnik, ki ji tolmači dolžnosti službe. Cim bodo uvedene, bodo same opravljale sprevodniško delo.

Častnik ujetnik v Indiji se poroči z nevesto iz Viaregia. Iz Viaregia poročajo: V cerkvi sv. Pavlina je bila te dni svečana pooblastilna poroka pehotnega poročnika Renata Bernardinija, bojevnika iz Vzhodne Afrike, z gospodično Lilijo Baroni Bernardini je prišel v ujetništvo v februarju 1941, nakar je bil prepeljan v Egipt. Palestino in slednjič v Indijo. Sedaj se nahaja v nelem koncentracijskem taborišču pri Bombayu. Poroki so prisostvovali vsi italijanski častniki ujetniki, od katerih sta bila dva kot prič. V obzoru od jadranskega morja do njemaškega obzora ženina njegov oče.

Vrnil se je iz ujetništva in rešil potapljačemu se otroku življenje. Mornar Peter Fattorello se je nedavno vrnil iz vojnega ujetništva. Te dni je, četudi še bolan, rešil življenje štiriletnemu Evgenu Buccioli, ki je med igro s sovrotniki padel v kanal »Piavono«. Deček bi bil nedvomno utonil, ko bi se ne bil pognal za njim v kanal Fattorello in ga v zadnjem hipu potegnil nad vodno površino ter ga spravil na kopno. Dečkovi starši so poklonili rešitelju lepo darilo.

Nagrade po 100.000 in 50.000 lir. Pri nadaljnjem zrebanju zakladnih bonov z zapadlostjo 15. septembra 1951 so bile izrečane sledeče številke: V seriji A11 dve nagradi po 100.000 lir za št. 836.630 in 1.436.609. Stiri nagrade po 50.000 lir za št. 119.479; 538.051; 1.112.505; 1.194.319. V seriji A12 dve nagradi po 100.000 lir za št. 1.007.210 in 1.921.575. Stiri nagrade po 50.000 lir za št. 20.271; 541.140; 1.176.215; 1.736.453. V seriji A13: dve nagradi po 100.000 lir za št. 1.021.499 in 1.189.337. Stiri nagrade po 50.000 lir za št. 423.485; 983.416; 984.844; 1.342.748. Serija A14: dve nagradi po 100.000 lir za št. 411.557 in 1.345.648. Stiri nagrade po 50.000 lir za št. 955.311; 1.357.292; 1.567.209; 1.931.325.

Ljudsko gibanje. Dne 8. julija je bilo v Triestu 13 rojstev, 8 smrtnih primerov in pet porok.

Zegnanje v Rojšanu. V nedeljo je proslavila rojanska župnija na svečan način god svojih župnih patronov sv. Mohorja in Fortunata. Ob osmih je imel rojenski župnik mons. Drius slovesno sveto mašo. Ob devetih je bila tradicionalna prošnjska procesija, ki se je zaključila z apostolskim blagoslovom. K svečanosti so prišli tudi verniki iz drugih triestinskih župnij. Člani zbora Verdijevega gledališča so izvajali I. pontifikalno mašo akademika Lovrenca Perosija.

Zlato poroko sta praznovala te dni pri sv. Justu vzgladna zakonca Terezija in Ivan Scocci.

Koncert v Dantjevem liceju. V dvorani Dantjevega liceja v Triestu je bil te dni drugi koncert G. U. F.-a. Nastopila sta basist Mario Tommasini in sopranistka Bruna Vecchiet. Na sporedu so bile Verdijeve, Puccinije in Bellinijeve skladbe.

Baletna matineja v Filodrammaticu. V nedeljo dopoldan ob 9. se je pričela v dvorani Filodrammatica v Triestu zanimiva baletna matineja, na kateri so izvajale razne plese gojenke šole Marije Jesipove.

Vsak dan nezgod. 51-letni električar Henrik Zorzetti iz ulice Fabio Severo se je opekel pri dotiku z neizolirano električno žico na desnici in levici. 21-letna Paskva Fregon iz ulice Gambini 43. se je pri delu porezala na desni nogi. Ponesrečena sta se zatekla v triestinsko bolnišnico, kjer se zdravi tudi 43-letna Marija Maruzzi iz ulice Oriani 4, ki ima po vsem telesu poškodbe od udarcev.

Nesreče. V ljubljanski bolnišnici se zdravijo naslednji ponesrečenci: Franja Zadnikar, 7-letna hči posestnika iz Črne vasi, si je na slamoreznicni porezala prste

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

KINO SLOGA

Cudoviti kinematografski posnetek življenja velikega umetnika-slikarja Rembrandt-a. Zalostna zgodovina tega nesmrtnega genija, ki ga tedanji svet ni razumel.

Rembrandt

V glavnih vlogah: Ewald Balser, Gisela Uhlen in Hertha Feller
Režija: Hans Steinhoff
Predstave ob: 14., 16., 18. in 20. uri

KINO UNION

Film, ki ga preveva nedolžno veselje in prekipajoča mladost, v katerem premaga otroška iskrenost vse intrige in nakane zlobnih pokvarjenec...

Očetva ljubljanka

Chiaretta Gall, Armando Falconi, Dina Galli in Anna Vivaldi
Predstave ob: 16.30, 18.30 in 20.30 uri

KINO MATICA

Slavna češka igralka Lida Baarova in Gustav Nezval v ljubzenski romanci po noveli pisatelj Honoré-ja de Balzaca

Ljubica z masko

Produkcija: Lucerna-Film-Praga
Režiser: Otokar Vavra
Predstave ob: 16., 18.30 in 20.30 uri

desnice. — Fr. Novak, 56-letni mizar iz Ljubljane, se je ranil na levo. — Antona Linničarja, 50-letnega delavca, je podulo ter je močno ranjen na levi nogi. — Marija Krašovec, 66-letna posestnica iz Vel. Lašč, si je pri padcu zlomila desnico. — Ivana Bovhan, dveletna hči posestnika iz Mokronoga, si je pri padcu zlomila desno nogo. — Neža Vesel, 63-letna posestnica z Blok, si je pri padcu zlomila desno nogo.

IZ LJUBLJANE

—lj Tanja Zerjav-Ehrlichova umrla. Včeraj zjutraj je umrla v Ljubljani hčerka pokojnega ministra dr. Gregorja Zerjava ga. Tanja Zerjav-Ehrlichova. Zahrbna bolezen je prestigla ni življenja v najlepši dobi mladi gospe vdovi po ing. Ehrlichu, potomcu ugledne zagrebske družine. Isti boleznij je podlegel tudi njen soprog. Pogreb blage gospe bo jutri ob 15. iz kapelice sv. Nikolaja na Zalah na pokopališču K Sv. Križu. Bodij ji lahka zemlja, zalujočim naše iskreno sožalje!

—lj Dva dneva brez dežja. V soboto je zračni tlak močno narasel in upali smo, da bo v nedeljo najlepše vreme. Toda vreme se je začelo spreminjati že v soboto popoldne. Zopet je zapihal jug in se je pooblačilo. Vendar vsaj ni deževalo. Maksimalna temperatura v soboto ni bila posebno visoka; znašala je 22.6°. Včeraj je bila za stopinjo višja. Popoldne se je oblačilo, vendar smo ujeli tudi nekaj sonca proti večeru. Davi je bilo nebo skoraj povsem čisto in sonce je začelo sijati na vse zozadaj. Zato je bila minimalna temperatura tudi precej visoka; znašala je 14.9°. Zračni tlak je včeraj malo narasčal. Davi je znašal 763 mm.

—lj Delo na cesti. Pred dnevi so začeli popravljati znano Emonsko ulico na odseku od križišča Aškerčeve in Cojzove ceste proti Trnovemu. Ta del še ni urejen, ker stoji mnoge stare hiše v krivi črti. Ulica pa je kljub temu pomembna, saj je najvažnejša zveza mestnega središča z lepo se razvijajočim okrajem. Cestišče so najprej s posebnim plugom preorali, nakar so spodnjo plast poravnali in na novo posuli. Dela so hitro napredovala in urejeno cestišče bo uporabno za kakršen koli promet. Pri urevalnih delih upoštevajo seveda tudi hodnike za pešce.

—lj Cepljenje zoper davico za zamudnike. Zopetno cepljenje proti davici, kj je bilo razglašeno in opravljeno že pred več tedni po pregledu vpisanih obvezancev, ni izpadlo tako, kakor je mestni fizikat od staršev pričakoval. Čudimo se, da starši tega cepljenja za obvarovanje otrok pred davico ne smatrajo za tako potrebno in resno, kot bi upravičeno pričakovali. Objavljamo že večkrat, da je to cepljenje obvezno in da bodo starši onih otrok, ki

se cepljenja ne bodo udeležili, kaznovani. Da dokazemo dobro voljo in ne bo treba proti staršem, ki niso pripeljali svojih otrok ne k prvemu, drugemu ali tretjemu cepljenju, izvajati strogih kazenskih odredb, ki jih določa zakon, bo za zamudnike ta teden izjemoma še cepljenje in to od 13. t. m. do vključno 20. t. m. od 4. do 5. popoldne v prostorih mestnega fizikata v Mestnem domu na Krekovem trgu. Oni starši, ki se tudi temu poslednjemu pozivu ne bodo odzvali in se ne bodo zadostno opravičili, bodo občutili kazenske odredbe zakona.

—lj Na državni klasični gimnaziji bodo sprejemni izpiti za prvi razred srednjih šol dne 23. in 24. julija. Učenci naj pridejo dne 23. ob 8 v novo uršulinsko poslopje v Subičevi ulici in prinese s seboj peresnike, papir dobe v šoli. Kdor še ni izro-

čil ravnateljstvu rojstnega lista in spričevala o 4. razredu ljudske šole, mora prineseti tudi ti dve listini s seboj in ju oddati v ravnateljstvu pisarni pred izpitom. Izpiti bodo končani v soboto dne 24. oktobra 18. — Ravnateljstvo.

—lj Islandski ribič je najboljši roman znanega francoskega romanopisca Pierre Lotija. Pisatelj slika z živo beselo zanimivosti pomorskega življenja, opisuje pestrost ekotičnega življenja ter mojstrsko obravnava problem ljubezni in ženske zvestobe. Znameniti roman je prevedel v slovenščino g. Vladimir Levstik in je delo pravkar izšlo v založbi knjigarne Tiskovne zadruge v Ljubljani.

—lj Pogreb pokojnega Turčinoviča Jožeta, uslužbenca splošne bolnišnice v Ljubljani, bo danes, 12. julija ob pol 3. uri popoldne v Zal kapelice sv. Jožefa.

Kazni za prestopke živilskih predpisov

Urad za nadzorstvo cen pri Visokem komisariatu objavlja:

Civilni komisariat za togiški okoliš je v mesecu juniju t. l. izrekel naslednje kazni zaradi prekrškov živilskih predpisov:

Zaradi opuščenih izročitve svinskih kož trgovcu, pooblaščenemu za zbiranje: Modrijan Antonija, Rovte 5, in Piv Josip, Petkovec 18. oba po 200 lir globe, slednjemu je bilo zaplenjeno tudi blago;

zaradi opuščenih prijave zakola enega prašiča: Jurjevič Elizabeta, Grahovo 30, 500 lir globe;

zaradi mletja žita brez dovoljenja: Tckavec Ivan, Cerknica 27, 500 lir globe;

zaradi nedovoljenega strojenja kož: Sivec Franciška, Petkovec 9, 2500 lir globe in zaplenba blaga;

zaradi prevoza krompirja brez dovoljenja: Gornik Anton, Grahovo, 600 lir globe;

zaradi nerednega vodenja spiska o prihodu in odhodu racioniranega blaga: Zupan Ela, Rakek 162, 200 lir globe;

zaradi nedovoljenega izdelovanja surovega masla za druge osebe: Modrijan Antonija, Rovte 5, 200 lir globe in zaplenba blaga;

zaradi povišanja cen vina: Puntar Stefanija, Dol, Logatec 41, 500 lir globe;

zaradi opuščenih prijave pridelovanja koruze, krompirja in fižola: Modic Josip, Markovec 16, 500 lir globe in zaplenba blaga;

zaradi skrivnega zakola in zaradi opuščenih izročitve kož trgovcu, poverjenemu za zbiranje: Rupnik Anton, Zibisce 2, 600 lir globe in zaplenba blaga;

zaradi skrivnega zakola: Komovec Andrej, Planina 144, 500 lir globe in zaplenba blaga.

Zaradi istih prekrškov je civilni komisariat novomeškega okoliša v mesecu maju izrekel naslednje kazni:

zaradi naviljanja cen: Piel Srečko, čevljar, Rečkova 1, Novo mesto, 100 lir globe; Kneiter Marija, prodajalka sadja, Sukljeva 3, Novo mesto, 250 lir globe; Primec Rudolf, čevljar, Brod 27, občina Smihel-Stopiče, 150 lir globe; Mali Ignacij, čevljar, Arkovala 6, Novo mesto, 150 lir globe; Vidmar Marija, gospodinja, Kratka ulica 1, Novo mesto, 25 lir globe; Vesel Josip, čevljar, Gotna vas 50, občina Smihel-Stopiče, 150 lir globe;

zaradi opuščenega izvešenja cenika za blago in zaradi nerednega vodenja spiska o prihodu in odhodu racioniranega blaga: Pavlin Franc, trgovec, Zagrebška 13, Novo mesto, 300 lir globe;

zaradi nedovoljenega mletja žita: Mišič Marija, mlinarica, Zalog 16, občina Prečna, 250 lir globe in zaplenba blaga; Kovačič Anton, mlinar, Hrib 5, občina Smihel-Stopiče, 50 lir globe;

zaradi nedovoljenega nakupa rac, blaga brez dovoljenja in brez odvzema živilskih odrezkov ter zaradi skrivnega zakola prašiča: Kodrič Josipina, posestnica, Mihovca, občina St. Jernej, 150 lir globe in zaplenba blaga;

zaradi nedovoljenega nakupa racioniranega blaga po zvišani ceni: Cizelj Marija, gospodinja, St. Jernej 47; Turk Zofija, gospodinja, Ciglarjeva 32, Ljubljana; in Baloh Beti, Kolo-dvorska 2, Novo mesto; vse tri po 50 lir globe in zaplenba blaga;

zaradi opuščenih prijave prodaje prašiča in zaradi prevoza žita brez mlevskega lista: Gazdova Josip, posestnik, Št. Jošt 8, občina Smihel-Stopiče, 100 lir globe;

zaradi nedovoljene prodaje racioniranega blaga po zvišani ceni: Kalčić Antonija, delavka, Vinica 33, občina Šmarjeta, 50 lir globe; Dular Josip, Jurka vas 8, občina Smihel-Stopiče, 150 lir globe; Kavšek Franc, delavec, Vavta vas 21, občina Smihel-Stopiče, 150 lir globe;

zaradi nedovoljenega nakupa živil: Sušteršič Ivan, železnik, Opekarska 10, Ljubljana, 100 lir globe in zaplenba blaga; Tomič Fran-

čiška, gostilničarka Kandijška 5, Novo mesto, 200 lir globe;

zaradi nedovoljenega nakupa racioniranega blaga in zaradi prevoza žita v mlin brez mlevskega dovoljenja: Tomič Ignacij, železnikar, Srebrnice 9, občina Smihel-Stopiče, 200 lir globe in zaplenba blaga;

zaradi nedovoljenega prevoza živil: Koželj Marija, šivilja, Dobrava 46, občina Dobrušice, 100 lir globe in zaplenba blaga.

GLEDALIŠČE

DRAMA

Ponedeljek, 12. julija, ob 19.: Nevesta s krono. Red B.

Torek, 13. julija, ob 19.: Nevesta s krono. Red Torek.

Sreda, 14. julija, ob 19.: Nevesta s krono. Red Sreda.

OPERA

Ponedeljek, 12. julija: zapito.

Torek, 13. julija, ob 19.: Mrtve oči. Red B.

Sreda, 14. julija, ob 19.: Madame Butterfly. Red Premierski. Gostovanje Zlate Gjungjenčeve.

Maksimalni cenik

Maksimalni cenik št. 9, ki velja po naredbi Visokega komisariata za Ljubljansko pokrajino od 10. aprila t. l. naprej, določa za mestno občino ljubljansko naslednje cene na drobno (z všteto trošarino):

1. Kruh iz enotne moke v kosih do 400 g 2.20 2.30 lire, v kosih od 400 do 1000 g 2.20 2.30 lire; testenine iz enotne moke 3.90 lire za kg; enotna pšenčna moka 2.70 lire; enotna koruzna moka 2.20 lire; riž navadn 2.70 lire; fižol 6 lir za kg.

2. Jodino olje (olivno) 14.70 lire za liter; surovo maslo 28.40 lire za kg; slanina soljena 19 lir za kg; masl 17 lir za kg.

3. Kis, 4% vinski 6.35 lire za liter.

4. Mleko 2.50 lire za liter; kondenzirano mleko v dozah po 880 g 15.90 lire za dozo, v dozah po 385 g 7.55 lire za dozo.

5. Sladkor: sladkorna sipa 8.25 lire za kg, v kockah 8.35 lire.

6. Mehka drva, razžagana, franko skladišče trgovca v Ljubljani 33.60 lire za sto; mehki roblanci (zamanje), približno 1 m dolgi, franko mestno skladišče 40 lir za sto; trda razžagana drva 40 lir za sto; enotno mlilo, ki vsebuje 23-27% kislina, 4.10 lire za kg.

MALI OGLAS!

VELIKE SVETLE LOKALE za skladišče, hlev ali vinski klet, z lepimi pisarniškimi prostori takoj oddam. — Pojasnila: Celovška cesta št. 160.

PES CUVAJ, ne velik, mlad — se kupi. — Ponudbe z oznako in ceno na oglasni oddelek »Slovenskega Naroda«. N-357-I

SUHE GOBE

po najvišji dnevni ceni kupuje Sever & Komp.

ALI RES SE NE VESITE,

da vam oglas v Slovenskem Narodu odzame vse vaše skrbi? Če iščete službo ali stanovanje, če želite karkoli kupiti, se obrnite na oglasni oddelek Slovenskega Naroda, ki vam bo s senerim oglasom zadovoljil željo.

NAŠA LJUBLJANA, DOBRA

TANJA EHRlich

ROJ. ŽERJAV

NAS JE PO DOLGEM, TEŽKEM TRPLJENJU DANES ZJUTRAJ ZA VEDNO ZAPUSTILA.
DRAGO POKOJNICO BOMO POLOŽILI K NAŠIM STARSEM V ROBBINSKO GRÖB-NICO PRI SV. KRIZU.
POGREB BO V TOREK OB 3. URI IZ KAPELICE SV. NIKOLAJA.

LJUBLJANA, ZAGREB, 11. JULIJA 1943.

Razširjenje ljubljanskega vodovoda

Ob oddaji del za novi rezervoar nekaj podatkov iz zgodovine ljubljanskega vodovoda

Ljubljana 12. julija.

Da je Ljubljana na glasu kot zdravo mesto, je treba v veliki meri pripisovati dobri vodi ljubljanskega vodovoda. Mesto se je zelo razširilo in zdaj je postalo aktualno vprašanje razširitve njenega vodovoda. Ljubljanski vodovod je sorazmerno dolgo ustrežal potrebam mesta, tako da se prvotne vodovodne naprave niso posebno mnogo spremenile. Nespremenjen je ostal rezervoar v tivolskem gozdu, a v zadnjih letih so že resno mislili tudi na njegovo razširitev, kar je bilo razvidno iz mestnega proračuna. Nedavno so bila razpisana dela za novi rezervoar in najbrž se jih bodo kmalu lotili. Ob tej priložnosti bomo na kratko ozkrajno zgodovino našega vodovoda, ki je začel delovati 29. junija 1890.

Ko je mesto še dobivalo vodo iz vodnjakov

Potreba po dobri, zdravi pitni vodi je bila očitna v Ljubljani že dolgo. Ze leta 1870, je ljubljanski občinski svet sklenil ustanovitev posebne komisije za preiskovanje vode iz mestnih vodnjakov. Dotedaj vode se niso kemično raziskovali. Prejšnje čase tudi še ni bila razvita bakteriologija, saj so se še ob koncu prejšnjega stoletja prepirali, ali voda res prenaša bolezniške klice ali ne. L. 1870, je pa komisija dala v preiskavo vodo ljubljanskih vodnjakov. Tedaj je bilo v mestu 12 javnih vodnjakov in več zasebnih. Vodnjaki niso dajali vedno dovolj vode. Razumljivo je, da je bila kakovost vode posameznih vodnjakov precej različna. Kemična preiskava je pokazala, da ni bila voda nobenega ljubljanskega vodnjaka res dobra, po večini pa je bila zdravju škodljiva. Spoznali so, da je treba nekaj ukreniti; ogroženo je bilo zdravje vsega mestnega prebivalstva. Razen tega vodnjaki niso dajali dovolj vode. Najboljša rešitev bi bila seveda, da bi mesto dobilo vodovod. Vendar tedaj se niso mogli misliti na preskrbo vsega mesta z vodovodno vodo. Skušali so izbrati srednjo pot. Zato je komisija l. 1876, predlagala, naj bi postavili na Marijinem trgu vodnjak, ki bi ga napajala voda iz tivolskega vodovoda. Razen tega je bil potreben vsaj še en vodnjak. Predlagali so, naj bi ga izkopal na tedanjem Križevniškem trgu (zdaj Napoleonov). Predlogi so bili sprejeti, do ureditve pa ni prišlo.

Ustanovitev vodovodnega odseka

21. decembra 1882 je bil na predlog poveljnika župana Ivana Hribarja ustanovljen vodovodni odsek, ki ga je sestavljalo 6 članov. Predsednik je bil Hribar. Naloga tega odseka je bila, da reši vprašanje, kako bi naj preskrbeli Ljubljano z dobro vodo. Ze od začetka so mislili na vodovod. Vendar člani odseka niso takoj soglašali, da mora mesto dobiti vodovod. Nekateri so mislili, da bi bila preskrba z vodo primerno urejena, če bi pomnožili številno javnih vodnjakov in razširili tivolski vodovod, vendar je prodrlo spoznanje, da je vodovod nujno potreben, če naj mesto dobi zdravo vodo.

Od kod bi naj dobivali vodo?

Toda laže se je bilo odločiti za vodovod kakor najti primeren kraj v ljubljanski okolici, kjer bi naj zajeli vodo ter jo napeljali v mesto. Najprej je bilo treba dognati, koliko vode mesto sploh potrebuje. V vodovodnem odseku so mislili, da bi bilo po 60 litrov vode na prebivalca in dan dovolj. Kako skromni so bili tedaj, ko še niso poznali kopalnic in ne stranišč na splakovanje ter niso tudi škropili cest, sprevidimo že iz tega: l. 1941, je znašala poraba vode v Ljubljani na prebivalca in dan povprečno 268 litrov! Ko so pred 60 leti razmišljali o vodovodu, je šela Ljubljana le okrog 30.000 prebivalcev. Zdaj prejema vodo iz ljubljanskega vodovoda skoraj štirikrat več prebivalcev. Po tedanjih računih bi bilo dovolj po 18.000 hektolitrov vode. Vendar so računali tudi na razvoj mesta ter so sklenili narediti vodovod z zmogljivostjo do 100 litrov vode na prebivalca in dan, to se pravi skupaj 30.000 hl. Potem je pa bilo treba najti primerne vire vode. Vodovodni odsek je začel delovati l. 1883. Pripravljalna dela so trajala do l. 1890. Dotedaj so s pomočjo večakov proučili vodne razmere v ljubljanski okolici in izdelali načrte. Posebno natančno so preiskali kakovost vode. Hidrotehniko so navrtali tla na treh krajih, in sicer med Ljubljano in Savljami na Brinju (Ljubljanski polje) in še na dveh krajih, prav tako na Ljubljanskem polju. Analiza je pokazala, da je bila voda na Brinju zelo dobra. Prav tako je bila dobra voda drugih virov in vodnjakov na vzhodnem in severovzhodnem delu mesta, ker je po svojem izvoru ista, in sicer iz podzemeljske vodne žile

(reke) gorenjske kotline. V Ljubljano so povabili znanega geologa D. Stura, ravnatelja državnega geološkega zavoda na Dunaju. Ta strokovnjak je presodil talno vodo gorenjske kotline. Po podrobnem raziskovalnem delu so ugotovili, da bi za vodovod lahko dobivali vodo v enem izmed treh krajev, in sicer v Babinem delu, Skaručni ali s savske nižine na Ljubljanskem polju. Končno so zaprosili Stura za presojo, katera voda bi bila najprimernejša za vodovod. Stur je mislil, da se bo mesto širilo proti Savi ter je domneval, da bo zaradi tega talna voda, ki bi naj napajala ljubljanski vodovod, prej ali slej onesnažena. Najprimernejši kraj za zajetje vode se mu je zdel Skaručna. Stur je opozoril, da voda na Ljubljanskem polju ni filtrirana savska voda, kakor so dotedaj mislili, temveč da je istega izvora kakor voda v Skaručni. Končno so se odločili, in sicer l. 1888., da postavijo vodovodne naprave v Klečah po načrtu ing. Smrekarja. Stroški so bili proračunani na 465.486 gl.

Vodovodna dela

Ing. O. Smreker je prevzel vodstvo nad stavbnimi deli. Njegov oddelek je začel delati 25. septembra 1888. Ze istega leta so izkopal vodnjak, ki iz njega črpajo vodo za vodovod. Gladina talne vode je 24 metrov pod tlemi, ki na njih stoji parni stroj. Vodovodni rezervoar vsebuje 31.000 kubičnih metrov vode. Cevi so polagali od 1. aprila do 6. oktobra 1889. Parni stroj, kotla in črpalke so postavili spomladi leta 1890. Vodnjake so kopali pozimi 1888 do pomladi (7. maja) 1889. Zaradi previske podzemne vode so morali tedaj prenehati kopati. Delo so nadaljevali šele 1. avgusta istega leta. L. 1890., 30. aprila, je bilo delo

pri vodnjakih končano in 5. marca istega leta so prvič zakurili parni stroj. Črpalke so postavili do sredi maja 1890 in 17. maja je voda začela teči po ceveh v mesto. — Temelj rezervoarja so začeli kopati 3. junija 1889. Delo je bilo končano 30. aprila 1890. Temelj poslopja v Klečah je pa bil položen 4. junija 1889, delo je pa bilo končano ob koncu aprila 1890.

Razširjenje omrežja

V začetku je vodovod lahko zmagoval svoje delo, a poraba vode je stalno naglo naraščala in mesto se je širilo, da je bila potrebna tudi izpopolnitev vodovodnega omrežja. Ze v letih 1908 do 1910 je bilo treba položiti novo glavno vodovodno cev (400 mm premera) iz Kleč do rezervoarja. Dolžina te cevi znaša 5200 m. Tedaj so tudi razširili vodarno v Klečah, izkopal so drug vodnjak in postavili črpalke z zmogljivostjo po 9000 kubičnih metrov vode na dan. Po svetovni vojni se je spet izkazalo, da stare vodovodne naprave več ne ustrezajo. Zato so l. 1928, postavili v Klečah četrti agregat z zmogljivostjo po 6000 kubičnih metrov vode na dan. Vse štiri črpalke so poslej lahko načrpale na dan do 24.000 kubičnih metrov vode. Vodovodno omrežje so stalno izpopolnjevali. Ze do l. 1935, je bilo po svetovni vojni polčenih 54 km cevi. Tedaj je merilo omrežje nad 127.000 m. L. 1940, je znašala dolžina omrežja 179.940 m, predlanskim pa 181.176 m. Vendar naš vodovod še ni dosegel viška svojega razvoja. Njegovo omrežje se še ni razpredlo povsod na obrobje velike Ljubljane. Tako je v načrtu razširjenje omrežja do Bokalca. Ko bo povečan rezervoar, bo mogoče še primerno izpopolniti omrežje, tako da bo dovolj močan tlak tudi v najbolj oddaljenih ceveh.

Most med Bolgarijo in Rumunijo

Most čez Donavo med mestoma Giurgiu in Ruse bo gradilo Kruppovo podjetje

Bolgarsko-rumunski komisija za gradnjo mostu čez Donavo med mestoma Giurgijej in Ruse je zaključila svoje zasedanje. Minister javnih del Vasiljev je k temu izjavil, da sadovi dela mešane komisije sicer ne nudijo možnosti začetja gradbenih del v velikem obsegu, pač pa se že lahko prične priprave za gradnjo mostu, ki jo je prevzelo znano nemško podjetje Krupp. Kruppovo podjetje bo izdelalo tudi načrte. Ko bodo dani vsi tehnični pogoji, se bo sestala bolgarsko-rumunski komisija najbrže v Bukaresti, potem bodo pa razpisana gradbena dela.

Na zaključni seji je minister Vasiljev v nagovoru izjavil, da most čez Donavo med mestoma Giurgijej in Ruse ne bo velikega pomena samo za Bolgarijo, temveč za vso srednjo in vzhodno Evropo kakor tudi za bližnji vzhod. Dočim je zgrajen čez Donavo od Dunaja do Pančeva, torej na 765 km dolgi prog, osem mostov, nima Donava od Pančeva do Črne vode v razdalji 865 km nobenega mostu. Novi most bo pritegnil nase promet med Baltikom in Egejskim področjem. Bolgarija bo pa dobila z njim novo važno zvezo s Srednjo Evropo. Čim bo most zgrajen, se bo lahko uporabljalo bolgarsko železniško omrežje za promet med Adrijskim morjem in severom ter med Srednjo Evropo in bližnjim vzhodom. Na tem in onem bregu Donave prebiva 31 milijonov ljudi. Interes obeh držav na novem mostu je velik. Rumunija hoče preko tega mostu pritegniti nase promet vzhodnoevropskih in baltskih dežel, pa tudi promet iz Berlina preko Lvova, Črnovic, Moldave, Bukarešte in Ruse proti Istanbulu, Dedeagaču in Solunu. Rumunija si obeta mnogo od te nove prometne žile, ki bo usmerjala promet na prog Luce, Sofija, Solun, Ate ne ali od Sofije proti Adriji preko Skoplja in Bitolja in Antivari in Durazzo in ki bo vodila preko mest Ruse, Sumen in Odrin (Adrianopol) v Istanbul ali preko Ruse in Odrina v Dedeagač. Tako bi dobila Rumunija dobro prometno zvezo z Orientom ter Egejskim in Adrijskim morjem.

Bolgarija bi pa dobila novo in ugodno prometno zvezo s Srednjo Evropo, da bi ne bila več tako odvisna od dosežanja edine proge preko Beograda. Nemčija in Turčija bi tudi mnogo pridobili s to prometno zvezo. Novi most preko Donave bi ustvaril drugo in ugodno zvezo med vzhodom in zapadom.

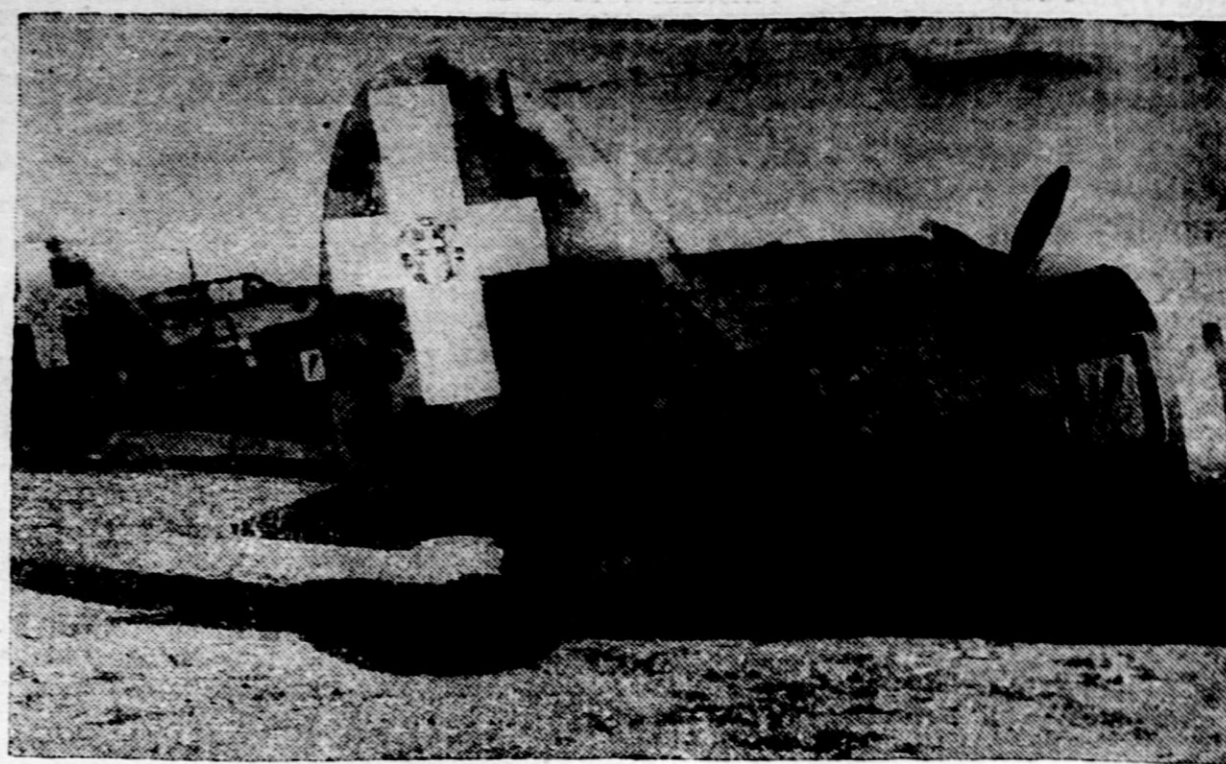
Na govor bolgarskega ministra javnih del je odgovoril predsednik rumunske de-

legacije ing. Pavu, ki je naglašal zlasti vneto delo rumunskih delegatov za ureditve tega velikega načrta, od katerega bosta imeli korist obe državi. Izjavil je, da gradnja mostu čez Donavo zdaj ni noben tehnični problem več, vendar pa zahteva konstrukcija tako dolgega mostu mnogo časa in truda. Gradnja mostu med Rumunijo in Bolgarijo ima pa tudi svoj simbolični pomen, ki je dobro znamenje za bodoče stike med obema državama. Na zunaj bo z novim mostom dokumentirano njuno zblizanje, ki gre istočasno tudi notranje svojo pot in pomeni nekaj novega, nov prispevek k ureditvi Evrope po novih načelih. Tu sta se zblizala dva sosedna naroda v velikem tehničnem delu, ki ne bo koristilo samo njima, temveč vsemu evropskemu kontinentu.

Da bi to naglasil, se je oglašil k besedi tudi namestnik rumunskega ministrskega predsednika Mihael Antonescu. V svojem govoru je najprej naglašal, da je moralo bolgarsko-rumunsko zblizanje premagati velike težkote, preden je prišlo do sedanjih ugodne faze. Toda stiki med bolgarskim in rumunskim narodom postajajo vedno pristržnejši. Mihael Antonescu je prepričan, da bosta oba naroda v bodoče živele v tesnem sodelovanju, kajti samo tako bo mogoče zagotoviti jugovzhodni Evropi mir in red. Prav tako boho pa gospodarstvi stiki med Bolgarijo in Rumunijo mnogo doprinesli k političnemu zblizanju. On sam bo storil vse, kar je v njegovih močeh, da se poglobi prijateljstvo med obema državama in narodoma. Poleg novega mostu, ki bo v bodoče vezal Rumunijo z Bolgarijo čisto fizično, je potreben tudi duhovni most. V tem pogledu mora igrati tudi tisk obeh narodov važno in pomembno vlogo. Ob zaključku je Antonescu izjavil, da ima Bolgarija v njem iskrenega prijatelja, ki deluje za bolgarsko-rumunsko prijateljstvo ne samo v sedanjosti, temveč tudi v prihodnosti.

Čudna oporoka

Pred dobrim mesecem je umrl v argentinski prestolnici eden najbogatejših industrijev. Pokojni je bil med drugim lastnik velike tvornice čevljev. Zapustil je zanimivo oporoko, ki je povzročila precejšnje pregledave argentinskim odvetočnikom. Edina dediča bogatega industrijskega namreč dva sina. Prvi je star 25, drugi 28 let. Oba sta izjavila, da nočeta imeti nobenih stikov. Njuna značaja sta namreč tako različna, da se še nista mogla zediniti

Lovsko letalo »Macchia iz sloveče skupine »Asso di bastoni. As pallo,

v nobeni važnejši poslovni zadevi. Nešteto-krat ju je skušal pokojni oče spraviti. Toda vse njegovo prizadevanje je bilo zaman. Posrečilo pa se mu je to šele po smrti. Zapustil je namreč oporoko, po kateri pripade vsakemu sinu 250.000 čevljev. Prvemu sinu pripada 250.000 čevljev za desno, drugemu pa 250.000 čevljev za levo nogo. Tako sta se morala hočeš nočeš pobotati in prevzeti skupno vodstvo velikega podjetja.

Turška kava

Turški listi poročajo, da si namerava turška monopolska uprava zaradi težkoc v preskrbi s kavo pomagati z kavinim nadomestkom, ki ga je treba spraviti v promet toliko, da bo preskrbljeno vse prebivalstvo. Kot sirovina prihajajo v poštev v prvi vrsti fige in čičerika. Doslej je veljal kavin nadomestek v Turčiji za protizakonitno potvorbo. Nikoli ga turške oblasti niso priznavale za zakonito trgovsko robo.

Nam se sliši to kakor pravljica iz Tisoč in ene noči. Turčija je pa klasična dežela kave, saj pove to že ime. Turška kava je slovela po vsem svetu. Sicer Turčija sama nikoli ni pridelovala kave. Pač je pa igrala vedno važno posredovalno vlogo med vzhodom in zapadom. Odkar so našli po odhodu Turkov izpred Dunaja v njihovih Sotih celce vreče prijetno dišečih črnih zrn in odkar je iznajdljiv Dunajčan ustanovil prvo kavarno, kjer se je dobila prava turška kava, slovi njeno ime po vsem svetu.

Vojna je pa storila tudi v tem pogledu svoje in pravo turško kavo je že davno nadomestila po vsej Evropi s kavinim nadomestkom. Pri tem se ni ustavila niti pred Turčijo, odkoder je prišlo to ime. V Turčiji sicer prava kava še ni povsem izginila, pač je pa že primanjkuje in sicer tako, da se je morala monopolska uprava sama odločiti za kavin nadomestek. S tem je pa nastala v pristnosti turške kave vrzel, o kateri ne vemo ali se bo mogla še kdaj povsem zapolniti.

Nemško gledališče v Lvovu

V Lvovu je bilo zadnje dni junija svečano otvorjeno nemško gledališče. Za otvoritveno predstavo je vodstvo izbralo Hermann Heinz Ortnerjevo »Izabelo španško«, ki jo je režiral intendant Hugo Firnbach. Po svečani uverturi in kratkem nagovoru se je dvignil zastor. Pristno nemško občinstvo je s ploskanjem izrazilo svoje veselje, da je dobil Lvov staro nemško gledališče.

Življenje in umiranje v Bolgariji

Po podatkih bolgarskega statističnega urada je bilo lani v bolgarskih mestih sklenjenih 20.000 zakonskih zvez. Otrok je bilo rojenih 39.954, novih grobov je bilo pa 30.088. Otroška umrljivost je znašala v mestih 125 na tisoč rojstev. Na kmeth je bilo sklenjenih 64.957 zakonskih zvez, otrok je bilo rojenih 170.892, novih grobov je bilo pa 94.898. Otroška umrljivost je znašala na kmeth 129 na tisoč rojstev. Naravni prirastek bolgarskega prebivalstva je znašal lani 85.863.

Kupna moč padla tudi v Turčiji

Turška vlada je izdala nedavno zakon o obdavčenju kmetijskih pridelkov, da bi se dvignila kupna moč prebivalstva, ki je zaradi vojne občutno padla. Obdavčenje obsega koruzo, riž, ječmen, oves, mešano žito, proso, riž, koruzo, fižol, bob, lečo, sončnice, lan, orehe, suhe fige, rozine,

bombaževino, sladkorno peso, krompir, tobak, olive, pistacije in opij. Od nekaterih pridelkov se bo pobiral davek v naturi, od drugih pa v gotovini. Od pridelkov, ki se prodajajo na podlagi zakona o zaščiti naroda v določenih količinah in po določenih cenah, se bo pobiralo 8%, od drugih pa 12% davka. Ministrski svet ima pa pravico znižati pri nekaterih slednjih pridelkih davek na 8%.

Izreki

- Čim več strojev je človek izumil, tem bolj je postal sam stroj.
- Kdor druge iz smole vleče, naj pazi, da se sam ne osmoli.
- V mladosti srce plamenj, v starosti sveti.
- Dolžnost do osebnosti je ustvarjala originalno, moderno pravo do osebnosti ustvarja karikaturo.
- Nekdanji skladiščnik v glasbo sončne žarke, medu — rakete.
- Čudno! Ljudje vedno bolj objemajo alkohol, pa so vedno bolj trezni.
- Včasih je bila umetnost vesela, danes je umetnost biti vesel.
- Stroji so premagali delo rok, pristnost je premagal surogat.
- Ne teci za valom, zajezni sledočega.
- Kdor vse hoče in želi, je bolj reveč, kakor oni, ki nič nima.
- Marsikdo, ki sliši travo rasti, je gluha za grmenje.
- Pravo pot najti je lahko, po njej prav hoditi je težko.
- Svet lahko obsoja, a težko razume.
- Danes več velja pridevek pred imenom, kakor ime sama.
- Dostikrat en sam svetel in topel žarek bolj ogreje naše srce, kakor celo sonce.
- Marsikatera ljubezen je ob doti umrila.
- Odklikovanje je včasih le miloščina.
- Da je sreča z nami hodila spoznamo šele takrat, ko se je od nas poslovila.
- Naše življenje je dostikrat založna, zaradi slabih šepetalec.
- Srce je storilec, razum sodišče.
- Marsikatero ženo bi mož vse življenje ljubil, če je ne bi poročil.
- Svojo nesrečo izmerimo z besedami, a katerimi nas tolažijo drugi.
- Kadar pometamo pragove drugih, nam ni za snago in čistost.
- Samo slabič se veseli, kadar se močnejši pred njim poniza.
- Marsikdo ima dobro srce, samo spomniti ga je treba na to.
- Zadovoljnost je veselje nad lastno srečo, nevoščljivost jeza nad srečo sočloveka.

P. G. WODEHOUSE: 21
Mala Pepita
Humorističen roman
Paziti sem moral, da se ne bi kdo vtihotapil v kuhinjo, da ne bi dražili psa ali zavzdigovali prehudega vrišča; končno in pred vsem pa tudi odvržati od vsakršnega »harakirija«, ne glede na to, v čem bi obstajal: v plezanju na drevesa, v sklanjanju skozi okna, v spuščanju po ograji stopnic, v požiranju svinčnikov, lokuhanju črnila ali čemer si bodi drugem.
Vsak dan so bili tudi še drugi opravki, tako na primer igranje nogometa, čitanje molitev, spremljanje dečkov in obrednice, nadzorstvo po spalnicah, ali so vse luči utrjene, in tako naprej.
Iskreno sem bil voljan, da v mejah svojih možnosti ustrezem Cintijini želji; a prve dni mojega delovanja na šoli so bili trenutki, ko sem se resno vpraševal, kje naj vzamem čas, da pripravim ugrabitve, za katero sem se bil odločil. Zdelo se mi je, da je izmed vseh poklicev baš ugrabljanje otrok čista stroka, ki terja največ premišljevanja in največjo dozorlost načrtov.
Niso vse šole enake; Sanstead House je vsekako spadal med najbolj neprikladne. Redni pobezi go-

spoda Abneya so končno povečali breme učiteljev, prav tako in še mnogo bolj pa njegovo nezmerno spoštovanje do plemstva. Prizadevanje, da bi postal Sanstead House kraj, kjer bi razvijali potomci vladajočega razreda kar najmanj občutili časosno ločitev od svojih visokih roditeljev, ga je zavajalo v dobrohotno prizanesljivost, ki bi bila še angela pripravila ob potrpljenju.
Uspeh ali neuspeh vsakega učitelja je po mojih mislih največ vprašanje sreče. Moj tovariš Glossop je imel mnoge izmed lastnosti, ki so potrebne za uspeh, toda sreče ni imel. Ko bi ga bil gospod Abney podpiral, kakor je bilo njegova dolžnost, bi bil lahko držal svoj razred v redu; tako pa je naličoval živalskemu vrtu, v katerem je kraljevala med njegovimi urami najhujša zmešnjava.
Jaz sem imel srečo. Dečki so me iz neznanega vzroka še kar prenašali. Ze prve dni sem doživel najslabše zadoščanje, ki je dano učitelju, to je, pogled na dečka, ki kresne tovariša s pestjo po glavi, samo zato, ker je vkljub učiteljevemu pozivu, naj miruje, še naprej hrumel. Ne vem, ali more človek na kakem drugem življenjskem torišču in v drugačnih okoliščinah enako prepričevalno začutiti, da ga njegov mali narodič ljubi. Politične govornike menda obhajajo isti občutek, čeprav manj živo, kadar poslušalci rjove vržejo kaknega molilca iz dvorane. Z dečki ne more učitelj nič opraviti, ako ga ne vzljubijo.
Teden dni življenja v Sanstead Housu mi je bil minil, ko sem se seznanil z »malo Pepito«.

Vse od prvega trenutka se sem že oziral po Ogden Fordu in ga iskal; in ko sem videl, da ga ni v zavodu, me je kar zaskrbelo. Pa ne da bi me bila Cintija poslala semkaj na tlako, kakršne si svoj živ dan ne bi bil mogel zamisliti, samo zato, da iščem nekaj, česar vobče ni?
Toda nekoga jutra me je gospod Abney po prvem zajtrku odvedel v stran.
»Aa... gospod Burns!
Ta odgovor sem bil slišal tolikokrat, da mi je že davno presedal.
»Bojim se, da bom moral danes v London. Važen dogovor imam z očetom nekega dečka, ki menda pride k nam. Rad bi... aa... govoril z menoj.«
Morda je šlo to pot vendar že za »malo Pepito«?
In res se nisem motil. V kratkem presledku med zajtrkom in poukom je pristopil k meni Avgust Beckfort. Brat lorda Mountryja je bil deček pegaslega in malce bedastega obraza. Vendar je bil med tovariši iz dveh razlogov čislán in priljubljen: znal je dalj časa zadrževati dih kakor kateri koli deček v zavodu, in drugič je prvi vedel vsako najmanjšo malenkost.
»Drevo dobimo novega gojenca, gospod, mi je rekel; »dečka iz Amerike. Slišal sem gospo«. (tako so imenovali upraviteljico), »ko je govorila o tem. Ford se piše, in mislim, da je njegov oče strašno bogat. Bi bili vi radi bogati, gospod? Jaz, vidite, bi bil rad. Ko bi bil bogat, bi si kupil nič koliko reči. Pa mislim, da bom bogat, kadar bom velik. Kmalu dobimo še eno sobarico, gospod; slišal sem, ko je

kuharica pravila Emiliji. Jaz ne bi bil rad sobar, veste; kaj pa vi, gospod? Mnogo rajši bi bil kuhar.«
Zamislil se je nekotiko, in ko je znova izpregovoril, je načel še globlje vprašanje.
»Če bi potrebovali en peni, da zberete vsoto štirih penijev, ki bi jih morali imeti za nakup martinčica, kaj bi storili, gospod?«
In res je rešil to nalogo, kajti peni sem mu dal jaz.
Ogden Ford, ki je pomenil ugrabljškemu cehu toliko kakor zlata ptica, je dospel v Sanstead House tisti večer ob četrta na deset. Spremljal so ga Glossop s svojim pustim obrazom, gospod Arnauld Abney, voznik, ki je nesel velik kovček, in hišni hlapec z nadaljnima dvema kovčegoma.
Ogdena sem videl samo za trenutek, ko ga je gospod Abney spustil v svojo delovno sobo. Zdel se mi je dokaj samozavesten dečko, močno podoben sliki, ki sem jo bil videl v hotelu »Guelph«, samo da še grji od nje, ako je bilo sploh mogoče.
Kmalu nato so se vrata spet odprla, in ravnatelj je stopil iz sobe. Ko me je zagledal, mu je vidno odleglo.
»Aa... gospod Burns, pravkar sem hotel poslati po vas. Bi mi žrtvovali trenutek časa? Stopiva v obednico.«
Ko sva bila tam in so se vrata zaprla za nama, je nadaljeval:
»Deček, ki ste ga videli, je American, gospod Burns; Ford se piše. Dokaj... aa... znamenit deček je: